SUBSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, més barato de subscripció

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, CAIX. 8 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENTA, 2.298

ANY X.-NUM. 2.944 | BARCELONA, DIVENDRES 4 D'ABRIL DE 1913 | UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Dilluns, 7 d'abril i díes següents
Exposició especial i venda
DE
Novetats de Primavera
Ocasions excepcionals en Vestits, Bruses, Bates, Faldilles, Refajos, Abrics, Pitets, Cotilles,
LLANERIA
Davantals i Capells per a nens
Sabatería per a senyora i nens, etc.
Llanes, Nansús, Linons i Tuls, per a vestits de
Primera Comunió

Revista estrangera

Les potencies contra Montenegro

Es cosa decidida que en la demostració naval contra Escutari hi prenguin part navilis de guerra austriacs, alemanys, anglesosç, francesos i italians. Russia delegarà la seva representació en França. Com apropòsit d'això dèiem ahir, val més per al Montenegro que aqueixa acció sigui collectiva que no pas que l'hagués realitzat solament l'Austria, ja que aquesta potencia és l'única que té realment intencions agressives contra el Montenegro.

No hi ha ningú que pugui esperar que una simple demostració naval faci cedir el Montenegro, sobre tot després del seu victoriós assalt a les fortificacions de Tarabosch, que dominen Escutari Davant el resultat negatiu de la demostració naval, què determinaràn les potencies? Seguiràn endavant en els seus actes coercitius? Arribaràn a les solucions brutals? No ho creiem pas. No és versemblant que Russia, França i Italia s'avinguin a tal cosa .Hi ha un perill, emperò: i és que, com més actes d'intimidació realitzin les potencies, més ridícula serà la seva situació si al capdavall han de rectificar el seu acord relatiu a Escutari. Pot entrar en jòc, evidentment, el seu amor propi. Si les grans potencies no estessin, com no estàn, realment decidides a arribar fins allí ont convingui per a imposar-se al Montenegro, més els hauría valgut que no haguessin començat.

D'altra part, el punt de vista del Montenegro en aquest plet, no deix de tenir força, i és molt més lògic que'l punt de vista de les potencies. Heusaquí com parla el govern montenegrí en la resposta que ha donat:

«En quant a la comunicació de les grans potencies relativament a la cessació de les hostilitats a l'entorn d'Escutari, així com en els territoris ocupats que les grans potencies declaren haver sigut assignats a l'Albania, i per conseguient en lo que toca a l'evacuació d'aqueixos territoris, el govern no pot, amb gran sentiment per part seva, accedir al desig de les grans potencies, atenent que l'estat de guerra entre'ls aliats i la Turquía continúa i que les grans potencies han declarat solemnialment als aliats, des del començament de les hostilitats, que no entrebancarien en rès les operacions militars dels aliats i que mantindrien la neutralitat.»

Tot l'interès del plet entre les potencies i el Montenegro està avui en saber si aquelles emplearàn la força. Si s'arribés a emplear, si àdhuc el govern de Petersburg s'hi avingués, no hi hauría el gròs perill de que l'opinió russa se revoltés contra el seu govern? En un telegrama del corresponsal del «Times» a Petersburg se llegeix:

«Són conegudes les tradicionals simpatíes que lliguen la Russia al Montenegro. Aquestes simpatíes són profondes i no és possible deixar-les de tenir en compte. Es a contra-cor, i protestant-ne, que l'opinió pública russa s'ha sotsmès a la pressió moral exercida fins aquí; però l'idea de l'empleu de la força resulta intolerable per al poble rus, i gracies a la vigilancia de les autoritats no ha pres l'expressió del sentiment popular una extensió més considerable.»

Això vol dir que no tindría rés d'estrany que's repetissin a Russia les manifestacions antiaustriaques que díes passats se produiren a Petersburg, manifestacions que podríen agravar-se i que crearíen al govern rús una situació delicadíssima, tant en la política interior de l'imperi com en la política internacional.

Els sentiments que animen la casi totalitat del poble rus en quant a la qüestió balkànica no ofereixen cap dubte. No més cal llegir el relat que acaba de fer el socialista Rubanovic a «L'Humanité», de les escenes de boja alegría que a la Duma se produiren a l'arribar-hi, en plena sessió, la nova de la presa d'Andrinòpolis.

A. R. i V.

Crònica Científica

Telefonant sense fils de Roma a Trípoli

La telegrafía sense fils, que no havía fet cap més progrés sensible després de les primeres i extraordinaries experiencies de l'enginyer danés Waldemar Poulsen, seguides de les de l'enginyer italià Majorana, inventor d'un micrófon en extrem sensible, acaba d'entrar en una nova fase.

Amb aquells experiments que daten de tres o quatre anys, la paraula transmesa per les ondes hertzianes havía pogut arribar a la distancia de 420 kilómetres. El contra-torpiller italià «Lanciera» havía pogut comunicar amb Caprera i havía telefonejat amb gran èxit de Roma a Trapani (Sicilia).

Ara fa poc, M. Vanni, professor de l'Institut militar de T. S. F. de Centocelle, central telefónica situada a 12 kilòmetres de Roma, ha pogut parlar amb els enginyers de la central telefònica de T. S. F. de Trípoli, o sigui a més de 1,000 kilòmetres.

El professor Vanni, que ha anat a París per alguns díes, ha fet algunes declaracions complementaries sobre les seves recerques.

—«Jo m'he servit per a procedir an aquests experiments, d'un micrófon de líquid, l'idea primera del qual es deguda a Chichester Bell, germà de Graham Bell, el célebre electricista americà, al qual es deu el telèfon. Per medi d'aquest micrófon i de generadors Moretti, se m'ha pogut entendre molt bé des de Trípoli. Els meus interlocutors han reconegut perfectament el timbre de la meva veu.

»Nosaltres hem procedit a un experiment més extraordinari, i també més difícil. Hem col·locat el pabelló d'un fenógraf davant l'embocadura del micrófon de líquid. Les paraules del fonógraf, una volta aquest en marxa, han sigut admirablement enteses des de Trípoli.

»Jo continuarè aquests experiments, acabà dient el professor Vanni; tinc el propósit de perfeccionar alguns dels meus aparells, i crec que ben aviat podré procedir a una experiencia de telefonía sense fils entre Roma i París. La distancia que separa les dugues capitals no excedeix a 1,200 kilòmetres, emprò els obstacles naturals, montanyes, turóns i extensos boscos, son més difícils de franquejar per les hondes hertzianes que'l mar.

DR. MICROSOPHUS

A quarta plana: Informació de Barcelona, Espectacles i Secció Comercial.

ECOS

ELS ANGLESOS se preparen per a celebrar el centenari del barret de copa. Un anglés, sobre tot per a un peninsular, posseeix indefectiblement un barret de copa. Perquè, entre tots els homes de la terra, precisament l'anglès ha de tenir aqueixa predilecció pel barret de copa? Perqué no la tenen els americans fastuosos, els francesos pressumptuosos, els espanyols engreits, els italians d'afroses pedanteries? Indubtablement entre'l caràcter anglès i el barret de copa hi deuen existir coordinacions insospitades. Més encara, per a nosaltres, un anglès té la mateixa ànima d'un barret de copa. Ens referim a un anglès «gentlaman». Rígits tots dos, inflexibles, amb els necessaris reflexes i cap més, imposant una llei de correcció; durs i únicament sentimentals si s'hi barreja una intensa alegría. Posat el barret de copa alta en qualsevol cap, representarà un luxe, però en el d'un anglès, es un complement i fins gosaríem afirmar que una perllongació. Perquè a un alemany li escau—al menys els que venen per aquí—el barret fort, enfonzat fins a les orelles, a un francès el barret de mitja copa a l'espanyol i a l'italià, el tou d'ales amples, però damunt de cap front serà tant justa decoració el barret de copa com en la de l'anglès. Per això va neixer a Londres i a Londres celebren el seu centenari, perquè a la City serà'l capell oficial i tradicional, però serà tant justament decoratiu com a la City en plè camp, essent camp d'Anglaterra.

En canvi, si un país hi hà al món ont no's pugui celebrar aquest centenari, es Catalunya, i dintre de Catalunya, Barcelona. Durant anys i anys, el barret de copa fou gairebé desconegut a Barcelona, com a barret cavalleresc i d'elegancies. El portaven, els mossos d'esquadra, els agutzils dels jutjats i els cotxers. Quant arribava'l Carnestoltes, el llogaven per deu rals per a anar als balls del Liceu. Avui alguns xicots han volgut volgaritzar-lo, emprò no acaba d'esser imposat fòra de les nits d'òpera i encara assenyalades nits, i en hores d'enterrament o funerals.

I es que així com l'anglès atrau el barret de copa, el català'l repeleix. L'un hi està en raó directa, l'altre en raó inversa. Primer perqué es una superfluitat, segón, perqué imposa una norma, tercer, perqué crida l'atenció i els catalans, malgrat voler tantes coses, no rebutjem, tres, sistemàticament, el luxe, lo imposat i el cridar l'atenció.

Un home existía que podía celebrar el centenari: en Figuerola. Però sense caure en que el barret de copa més sol, es el més fort, l'arreconà se deixà arrocegar per la democracia barretaire i avui el seu barret tou resultà personalíssim, però es la confessió de que a Barcelona un home no pot cobrir-se amb barret de copa, com no sigui enterramorts, cotxer o católic de Setmana Santa.

EL LIBERAL s'estranya de que uns testimonis, al Palau de Justicia, no sabessin parlar el castellà i diguessin «yo no sabo», i altres truculencies filològiques. I el reporter judical del confrare, tot esverat, no protesta i diu allò de «¡no hay derecho!»

Sí, sí; hi hà dret a no saver el castellà perqué no es la nostra llengua, perqué instintivament, la rebutjem, perqué hi han moltes ternes catalanes ont no s'escolta el castellà més que quan passa una parella de civils o hi va'l jutjat o un recaudador de tributs.

Potser algún d'aquests testimonis, haurà dit lo que aquell senyor de Girona: «Deixa la familia i la feina agafa'l tren, vesten a Barcelona, arrívat a l'Audiencia, passa per entremig de gent estranya i quan seus i penses descansar, pòsa't a parlar castellà!» I potser, potser, an aquests testimonis, després de parlar els hi feia mal la llengua.

LA PUBLICIDAD, sempre tant famosa, surt a la defensa rés menys que del diputat don Julià Nougués, tant conegut, atacant-nos perqué dèiem que s'havía adherit al miting del Teatre Madrileny, a favor de la centralització de les oposicions a notaríes.

«La Publicidad», amb una agresivitat muntanyenca, digna den Manelich, ens califica de grollers i malparlats, afegint: «que ja podíem haver suposat que la nonoticia era falsa».

Tenim el gust de participar-li que la noticia la vàrem llegir en la mateixa «Publicidad», que'l dilluns, día 31 de març, en la tercera plana, columna tercera, deia: «Entre las adhesiones recibidas al mitin figura la del diputado D. Juliàn Nougués»

Si no saben lo que ells diuen, cóm poden comentar ni indignar-se amb lo que diem nosaltres?

Suposem, ara, que «La Publicidad» serà la primera en rectificar la noticia falsa que deprimint a don Julià Nougués, va donar als seus llegidors.

La frèvola gazetilla

El club dels 13

Els esperits forts sempre han tingut un pler especialíssim en menyspreuar ostentosament tota superstició. Però generalment aquests actes de fortalesa es feien en familia, en reunions, particularment. A Londres fins fa pocs dies existía una societat de 13 rics homes londinencs dedicats a reptar totes les supersticions.

S'aplegaven a dinar els divendres — dia fatal entre'ls anglesos. — La llista té 13 plats. La taula és il·luminada per 13 llums. En el centre del menjador se col·loca un paraigües obert. Els ganivets són creuats. Se vessa la sal. Se trenca inevitablement un mirall. Abans d'asseure's els convidats fan girar les cadires. Les estovalles tenen franges grogues i negres colors mortuoris.

I heusaquí que en nits passades visità el Club, en l'hora d'aquest banquet estrambòtic, un irlandès esclau de totes les vulgars preocupacions. Davant d'aquella refinada combinació de senyals malastrugues restà mut de terror. Sortí tant esverat que a l'ésser al carrer es deixà esclafar sota les rodes d'un «cav».

L'enterrament de l'infeliç irlandès, víctima indubitable dels salers que's vessen, dels tretze llums, dels tretze plats, dels miralls que s'esmicolen i les cadires que giravolten, fou una manifestació d'universal condol.

Els 13 socis acordaren disoldre'l Club. No s'hi pot pas jugar amb les velles supersticions

MUSICA

Associació de Música da Camera

Ens ha vingut a les mans un elegant fascicle d'aquesta novella associació i ens plau moltíssim ocupàr nos-en, tota vegada que nosaltres creiém com els senyors que composen la comissió organitzadora que «En la pròspera vida musical de la nostra ciutat, fa temps que els aficionats hi troben a faltar la complerta manifestació d'un dels genres més exquisits d'aquest art, el qual sols de tant en tant s'hi manifesta i encara d'una manera quasi sempre improvitzada».

Efectivament, la manca d'una veritable associació de «música da camera» en nostra ciutat, s'hi sent. Es veritat, que diverses vegades s'ha intentat crear-la. Es de regoneixer el llaudable intent dels precursors, més necessariament hem de confessar que una «cosa» definitiva encar no s'ha fet i an aquest fí, s'ha creat l'«Associació de Música de Camera» que per els elements artístics de que disposa i per la bona acullida que fins ara ha tingut, es de preveurer que quedarà definitivament pre a bé de l'art i de la nostra ciutat.

L'«Associació de música da Camera», ens fa sapiguer que estarà domiciliada en el Palau de la Música Catalana, i que ha creat una direcció artística encarregada de l'organització i desenrrotllament dels plans de l'entitat, qual direcció correrà a càrrec dels notabilíssims artistes senyors Josep Rabentós (cello) i Mariàn Perelló (violí).

Durant l'any, l'«Associació» oferirà als seus socis, nou concerts en aquesta forforma:

Tres concerts d'orquestra petita composta de 30 executants, en els quals s'hi donaràn a coneixer interessants obres antigues i modernes.

Alternats amb aquests concerts, se donaràn altres tres seccions dedicades al genre «da camera», en els quals hi collaboraràn diversos artistes per a l'execució de Sonates, Tríos, Quartets, Quintet, lieder, recitats, etc., etc.

A més se donaràn, durant l'any, tres concerts extraordinaris, amb la cooperació d'artistes de fama mundial.

També, durant el curs, se desenrotllarà un interessant cicle de conferencies amb audicions musicals.

Com es veu, el plan es bó, les intencions meritíssimes i es amb el major gust que esperem lo que'ns prometen.

Passem els ulls pel quadre d'artistes i trobem an en Josep Rabentós com a director d'orquestra an en Josep Vila (flauta) a l'Alfons Vila (violí), an en Blai Net (pianista), an en Mariàn Perelló (violinista) an en Joan Ribas (viola), an en Frank Marshall (pianista), an en Lluis Sànchez (viola).

Més noms encara: en Rabentós, que deixa momentàniament la direcció i agafa el «cello», an en Ricard Vives (pianista), a la gentil María de la Mercè Plantada (sopran), a en Cassià Carles (óboe).

D'altres encar, l'Eduard Tolrà, i en Josep Recasens (violinistes), en Antoni Planàs (cello).

Bons artistes tots, i que prometen sessions interessantíssimes.

I obres? mirem i copiem: «Serenada, en sol», Mozart; «Concert Brademburgués en ré», Bach; «Le deluge», Saint-Saens; «Darrera primavera», Grieg; «Siciliana», Boccherini; «Dances hongaresses», Brahms; «Quintet en mí bemoll», Schumann, «Quintet en fa menor», Brahms; «Quintet en fa menor», Cessar Frank; «Concert en rè», Haendel; «Concert en ré menor», Bach; «Ans Holbergs Zeit», Grieg; «Quintet en ré», Mozart, etc., etc.

Heusaquí, doncs, lo que's proposa fer l'«Associació de música da camera», escrit a grans trets.

Nosaltres ens alegrém sincerament de la seva fundació i no dubtem pas, que durant el transcurs dels concerts que'ns ofereixen, podrem ocupar-nos de la seva tasca artística, amb elogi.

AGUSTI PERENA

La Junta Municipal de l'U. F. N. R. ha organitzat per al vinent dissabte, dia 5 d'Abril, a dos quarts de deu del vespre, un

Gran miting

en defensa de la neutralitat de l'Escola

que tindrà lloc en el local de l'Ateneu Pi i Margall de la Barceloneta (Ginebra, 15), i en el qual hi parlaràn els senyors:

Esteve Gatuelles, Doctor Imbert, Andreu Nin, Enric Vila, J. M. Maliafré, R. Martínez Gras i Pere Corominas.

DE POLÍTICA

NOTES I COMENTARIS

Des de Mora d'Ebre

El diumenge pròxim passat, a les nou de la nit, tingué lloc, en l'elegant saló d'espectacles del Café Universal, l'inauguració del Comitè «Juventud Democrática» amb una brillant conferencia a càrrec de l'insigne publicista de Tortosa don Marcelí Domingo.

A pesar de la cruesa del temps no quedà ni una localitat buida, notant-se la presencia de moltes senyores i xamoses senyoretes d'aquesta població.

Previes les preliminars de rúbrica, el digne president de l'esmentat Comitè, don Ramón Monlleó, obrí el solemne acte donant lectura a un expressiu telegrama de don Joan Caballé i Goyeneche dirigit a l'arcalde don Antoni Assens, qual text diu «Aprovado por ministro proyecto rampa acceso al puente Caballé». El públic acullí amb frenètics aplaudiments i visques al polític honrat, dit telegrama.

També's llegiren documents d'adhesió de varis centres i personalitats de la comarca.

D. Antoni Nebot feu ús de la paraula explicant la noble finalitat social que persegueix el Comitè i fent la presentació del distingit conferenciant. Fou molt aplaudit.

Don Marcelí Domingo va estar enraonant una hora i mitja, imperceptiblement per tots; talment era l'interès que hi havía escoltant-lo.

Va fer l'apología de totes les Joventuts democràtiques i lliberals que a la Anglaterra, Alemanya, França i Bèlgica se dediquen a elevar el nivell cultural de les classes humils i proletaries essent molt aplaudit.

A l'acabar sa magnífica peroració els senyors Costa (don Salvador), Peris (don Joan), Bartolomé, Biset, Asens (A. i J.) i altres distingides personalitats d'aquesta, que sentim no recordar en aqueixos moments, pujaren a l'escenari a felicitar a don Marcelí Domingo, que ha deixat inesborrable record entre'ls bons ciutadans de Mora d'Ebre.

El senyor Lluhí

El nostre volgut amic el «leader» de la minoría federal nacionalista del nostre Ajuntament, senyor Lluhí i Rissech, està ja del tot restablert de la malaltía que dies enrera sofría. Ho celebrem cordialment.

«Empordà Federal»

Aquest estimat confrare ,portaveu dels federals nacionalistes de l'Empordà, publicarà demà un número extraordinari per a celebrar el segon any de la seva publicació. Anirà dedicat el número a honorar els empordanesos gloriosos i contindrà firmes de notables escriptors.

A la nit de demà els redactors del confrare es reuniràn també amb el mateix motiu, en fraternal àpat, al qual han promès assistir-hi bon nombre d'altres correligionaris de l'hermosa capital empordanesa.

Vagi per endavant nostra cordial adhesió a la simpàtica festa.

El concurs d'Historia de Catalunya

Per a pendre part en el Concurs d'Historia de Catalunya que's celebrarà diumenge vinent a l'Ateneu Barcelonès, han arribat sis deixebles de l'Escola Nacional Catalana de Bellcaire, acompanyats del seu digne professor i ferm catalanista en Jaume Arquer.

Venen molt animats i coratjosos — no s'haviên mogut mai del poble — i esperen obtenir els millors premis. La tarde d'ahir la dedicaren a recórrer Barcelona acompanyats de l'Arquer i amics de Barcelona que ja'ls anaren a rebre a l'estació. A Bellcaire foren despedits per moltes personalitats de la vila. Són quatre nois i dugues noies.

Associació Nacionalista Catalan.

Llesta ja del tot la nova bandera d'aquesta entitat, ofrena dels socis que l'han costejada per suscripció, diumenge vinent tindrà lloc al saló d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria una festa patriòtica amb motiu de l'acte de recepció de la bandera pel Consell Directiu de l'Associació Nacionalista Catalana.

La bandera, que hem tingut el gust de veure, és una esplèndida mostra de lo molt que domina el brodat la gentil senyoreta donya Teresa Parellada, qui amb el més gran entusiasme s'oferí a brodar la nova bandera, el dibuix de la qual és degut al llapiç del conegut artista don Francesc Lleixà, a càrrec del qual ha corregut també la part pictòrica, tenint de confessar que estigué feliç tant en la concepció com en l'execució que resalta, sobre tot degut a la que tant hàbilment ha sapigut secundar-lo.

La festa, el programa de la qual donarem oportunament a conèixer, promet ésser un gros èxit, essent ja en gran nombre les invitacions demanades per a assistir a l'acte.

Joventut en constitució

El proper diumenge, día 6, a les onze del matí, tindrà lloc la reunió que hi ha convocada, per a constituir la comissió organitzadora de la Joventut «Ateneu Integral del districte V», que, com dèiem, fa pocs dies vindrà a treballar per a propagar i enfortir els ideals del nostre partit en l'esmentat districte.

Per lo tant es prega a tots els inscrits a la mateixa i als que vulguin inscriure's que assisteixin, a l'esmentat acte per a tractar d'importants assumptes.

Lloc de reunió, l'hostatge de l'Ateneu Integral, Sant Pau, 83.

Veus del bon sentit

L'important diari de Saragoça «La Crònica» ha publicat, comentant el miting contra el Dret Català i contra Catalunya celebrat a Madrid, un article editorial ple de seny i del qual són aquests fragments que'ns plau reproduir:

«BLASFEMIAS CENTRALISTAS. — «Aragón no debe callar». — Hace pocos días se ha celebrado en Madrid un mitin en pró de la centralización de las oposiciones a notarías. En ese mitin, amparándose en la intención de combatir por la unidad de la patria, se ha hecho una obra francamente perniciosa para aquella.

Los oradores todos, concertándose para decir atrocidades, han injuriado en la forma más desgarrada a una región española, que merece grandes respetos, a Cataluña, todo porque los catalanes, teniendo algo que debiéramos tener el resto de las regiones españolas, conciencia de su personalidad, quieren defenderla contra las tiranías del absorbente centralismo.

Los que entienden la obra de hacer patria al modo que estos oradores del mitin madrileño, no parece sino que pretenden reanimar extinguidas campañas, trabajando para exacerbar las pasiones y lograr funestos resultados, contrarios a su propósito inicial. No és con insultos como deben tratarse los hijos de una misma madre, ni se puede seguir el camino de la razón cabalgando en cuartagos tan desmedrados y ruines como los argumentos traídos a cuento por los blasfemos centralistas.

La iniciación del pleito, como cosa de abogados, incurre en un lamentable abuso de palabrarería. Mucho se ha hablado en valde, orillando la cuestión, y marchando por los cerros de Ubeda del absurdo y de la tontería más palpables.

En ese mitin y como argumento en pró de la centralización, se ha citado el hecho de que siendo el aragonés el principal derecho foral, Aragón no ha protestado. Y de aquí se quiere partir para hacer que todas las regiones españolas se lancen contra Cataluña.

Aragón no debe permitirlo, Aragón debe hablar y debe salir a la defensa de su derecho, y debe, sobre todo, impedir que su nombre lo conviertan manos madrileñas en piedra arrojadiza para ser lanzada a la faz de Cataluña.

Es preciso que nadie pueda interpretar nuestro silencio como una censura para Cataluña, y esto puede lograrse si notarios, abogados, catedráticos, profesores, diputados, aragoneses, en fin, hacen oir su voz y rescatan, con su intervención, la personalidad nuestra que habría de quedar esfumada con nuestro silencio.

Junto a la conveniencia o disconveniencia que puede resultar para los opositores el que las oposiciones sean en uno u otro sentido, hay un problema más hondo que a todos interesa, la defensa de nuestra personalidad regional, y por la cual más que nadie están obligados a luchar aquellos que en la entraña del que hicieron profesionalismo de su idea, tienen agarrada una de las principales

características de Aragón. El derecho foral.

No dejemos que el silencio de Aragón se sostifique en lenguas centralistas, y al declararnos callados se borre con dos palabras toda la excelsa personalidad de la región aragonesa.»

Escenes cómiques

Els clericals de Calella havien arreplegat un moret al qual volien convertir solemnialment al catolicisme. El moro s'ho deixava fer, perquè mai en la seva vida havía estat tant recreiat. Una de les principals famílies de la població l'havía recullit i casi afillat; des del primer moment se feren suscripcions per a proporcionar-li robes; els uns l'obsequiaren per aquí, els altres per allí... Mentrestant se preparava la cerimonia. Les senyores de l'aristocracia se barallaren per a apadrinar-lo i se convingué que fos el mateix bisbe de Girona el qui li remullés el cap (degudament rentat i pentinat) amb les aigües baptismals. El doctor Pol, bisbe de Girona, acceptà l'encàrrec de recullir aquella ànima per als remats del Senyor, però el doctor Pol és un home rezelós i abans de practicar la cerimonia —a la qual s'havía invitat a una porció de gent d'«upa» — volgué informar-se.

I ha resultat que'l moret és un impostor que ja ha estat batejat diverses vegades (a cada poble que va) i darrerament a Almería.

Naturalment, el desencant dels clericals de Calella, que ho tenien tot preparat per a repetir aquella escena de «Llibertat!» den Rusiñol, ha sigut gròs; i no cal dir tampoc que'l moro plora avui amargament, abandonat de tothom, l'abús que ha fet de les aigües baptismals.

«Nihil novum sub sole». Ja en temps den Rousseau, segons explica aquest en les seves «Confessions», se donaven tals casos, que no tenen altra finalitat que satisfer la vanitat d'uns quants senyors.

Varies

Han marxat a Madrid els diputats a Corts senyors Moles i Vila, l'exdiputat senyor Hurtado i el president del Foment del Treball Nacional senyor Calvet. Aquest darrer hi ha anat per lo de les aigües, avençant-se al reste de la comissió que marxarà avui.

—En el Casino Republicà de la Barceloneta s'hi celebrarà diumenge una festa a benefici de les escoles que sosté el mateix.

—Als 97 anys d'edat ha mort l'ex-general carlí don Josep Ros de los Ursinos. (E. P. D.).

—Amb un banquet s'ha celebrat l'inauguració del Casino Monàrquic Lliberal Democràtic del Districte II, instalat en el primer pis del Restaurant Moritz.

Varen presidir l'acte, el governador civil, l'alcalde senyor Sostres, els senyors Forgas, Maristany, Roig i Bergadà i altres, llegint-se al final de l'àpat telegrames de la Majordomía del Palau Reial i del Ministeri de la Governació, i lletres d'excusa i d'adhesió dels senyors Collaso, Maluquer i Travé. També pronunciaren discursos els senyors Degollada, Valls, Roig i Bergadà, Maristany, Sostres i el governador civil.

—«La Veu» surt tota joiosa perquè, segons diu, en l'escrit del Nunci hi figuren les quatre barres catalanes. «Bueno»...

—Aquest vespre, a les deu, com ja diguèrem, don Josep M. Rosich donarà en l'estatge de l'Ateneu Nacionalista Republicà, Sant Simplici, 6, segon, una conferencia sobre'l tema «Conveniencia d'universalitzar l'ideal Nacionalisme».

L'acte serà públic.

L'assamblea dels dependents catalans

Els dies 12 i 13 del mes que som, se celebrarà la Primera Assamblea de Dependents del Comerç i de l'Industria de Catalunya, organitzada per la Secció de Relació i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria de nostra ciutat.

Tindrà l'esmentat acte una veritable importancia, car llevat de dugues o tres, l'adhesió de les quals encara s'espera, se han adhert ja a la mateixa totes les associacions de dependents de Catalunya, les quals enviaràn delegació expressa a l'acte, havent-se encarregat algunes d'elles de les ponencies de diversos temes.

Ademés, en virtut del Reglament acordat per a l'Assamblea, podràn pendre part en aquesta i amb veu, els dependents associats a qualsevol de les entitats del gremi existents a Catalunya, encara que'l vot estarà reservat per als delegats oficials de les mateixes. Aquesta amplitut del Reglament farà que la concorrencia a l'Assamblea pugui ésser nombrosíssima, car molts dels dependents i no sols els de Barcelona sinó també de fòra d'ella, se proposen concórrer a l'acte a participar en la discusió dels temes proposats en la ordre del día de l'Assamblea.

Aquests temes, se pot dir que enclouen les qüestions que avui més interessen a la dependencia comercial catalana, com pot judicar-se per l'enumeració dels mateixos. Heu-se'ls aquí:

Tema I. Descans Dominical. — Convé demanar una modificació de la llei actual ? Extrems principals sobre'ls quals deuría versar dita modificació. Medis que poden posar en pràctica les organitzacions de dependents per a assegurar el compliment constant de la llei. — Ponent: l'Associació de la Dependencia Mercantil de Barcelona.

Tema II. Treball Intensiu. — Definició i estat actual d'aquesta reforma. Ventatges i inconvements de la mateixa. Acció a realitzar per a implantar-la. — Ponent: Adrià Presas, del Centre Autonomista de Dependents.

Tema III. La setmana anglesa i la seva relació amb el treball del dependent. —Ponent: don Domingo Saló, del Centre de Dependents del Comerç de Sabadell.

Tema IV. Salari mínim. — Conveniencia de la seva fixació. Medis per a determinar-lo a Barcelona i fòra d'ella. — Ponent: don Jesús Bernaldo, del Centre de Dependents del Comerç de Sabadell.

Tema V. Jornada màxima del dependent. Criteri a emetre davant dels projectes del Govern. — Ponent: Eduard Llerena, de l'Associació de Dependents de Lleida.

Tema VI. Actuació de les Associacions de Dependents de Catalunya en l'ordre professional. Sobre quins punts deu versar avui? Medis pràctics a realitzar una acció de conjunt. — Ponents: don Pere Manén i don Oscar Avila, de l'Associació Professional de Dependents del Comerç de Mataró.

Tema VII. Millores llegislatives: reformes a introduir en el Codi de Comerç i en la llegislació fiscal per a millor aclarir la condició legal del dependent, assegurar els seus drets davant dels patrons i fer més equitativa la seva tributació. —Ponent: don Ramón Noguer i Comet, advocat.

Prescriu també'l Reglament aprovat per a aquesta Assamblea, que les esmenes a les conclusions dels ponents, conclusions que obren ja en poder de totes les entitats adherides a l'Assamblea, siguin presentades per tot el dia 7 del corrent, podent-ho fer qualsevol dependent associat de Catalunya. S'han rebut ja diverses esmenes, i ens prega l'entitat organitzadora que per al millor ordre d'aquest acte, tinguin en compte tots els que'n vulguin presentar l'esmentada prescripció del Reglament.

L'Assamblea dels Dependents Catalans, la primera que tindrà lloc, celebrarà dugues sessions: l'una el día 12 a la nit i l'altra el diumenge, día 13, al matí. Acabada l'Assamblea, el Centre Autonomista de Dependents obsequiarà amb un àpat al Restaurant Mundial Palace, als delegats oficials de les entitats adherides a la Assamblea. Aquesta, com se veu, promet ésser una espléndida manifestació de la vitalitat i unió de la culta i nombrosíssima classe de la dependencia comercial catalana.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Madame Butterfly

Era esperat amb interés, el debut de la jove artista catalana senyoreta Bau-Bonaplata, però tenim de confessar ingenuament que si fou ella qui escullí l'obra den Puccini per a debut, va equivocar-se.

La senyoreta Bau-Bonaplata, posseeix una veu bonica, molt bonica i estensa, empró, li manquen encara qualques coses, degut sens dubte a la seva jovenesa.

En primer lloc, guanyaría molt el seu treball, si deixés d'usar els portaments i arrastres que usa, que desmereixen el seu valor i aquest mateix defecte va retreurer el crític a l'eminent Titta Ruffo, qui malgrat esser eminencia, adoleix de defectes, que s'acostumen a trovar sòlsaments en principiants.

Després, deu procurar també, fer tots els possibles, per a que l'entonació sigui perfecta, ja que devegades, (per poques que siguin, sempre son masses), no logra afinació perfecta.

En quant al treball artístic li dirém que, les japoneses no acostumen a caminar com les europees i els seus gestos i costums, difereixen bastant dels nostres.

Aixís mateix difereix el pentinat, i la roba (l'abric aquell, blanc, el trobem senzillament poc a propòsit). Ensemps, les faccions son diferentes i per a lograr això, té de recórrer al maquillatge.

I com aquests, petits detalls encara queden. Nosaltres ho diém a la senyoreta Bau-Bonaplata, perquè creiém en ella i no dubtem que li espera una brillant carrera; mes per a assolir un tal resultat, es necessari tenir en compte tot lo necessari.

El senyor Di Bernardo, tingué un èxit. Molt bé en el primer acte i en el tercer. La seva veu es agradable i el seu treball acurat.

El senyor Puccini molt ajustat en el seu «rôle». El senyor Puccini es un artista voluntariós i treu un bon profit del seu treball.

La senyoreta Ponzano molt bé en Luzurde.

El senyor Petry, que dirigía l'orquestra, tingué qualque contratemps en el primer acte. Rés, unes petites ensopegades; en els demés, aixís, aixís. Jo crec que'l senyor Petry dirigiría mellor, si usés partitures d'orquestra, en lloc d'usar-les per a piano. Perqué lo natural, es que per a dirigir una orquestra, s'usin partitures precisament d'orquestra.

Els chors, calant, calant, rès, qüestió d'un tò o dos! i això que'ls acompanyaven. Home, home, senyor Terragnuolo!

El joc de llum, molt bé; se veu que al Japó, se passa del día a la nit en qüestió de tres segons, i de la nit al día amb dos i mig. També poguérem observar que en aquella terra la gent comença a fer visites, un minut o dos que s'ha fet de día: Es curiós, això, es curiós.

Però més curiós es encara que en el país del Sol Ixent i per dessota el paviment d'una cambra (según i tercer acte), cambra a costat d'una escala, s'hi vegin pantalons i sabates d'europeus, que's passejen tranquilament; senyor Villaviciosa, ja m'en farà un curs d'aquestes coses.

I per ara, prou.

P. S.

NOTA: Remercioi encarescudament al senyor Volpini l'enviu que m'ha fet de la fotografía de la senyora Barrientos, pulcrament estampada damunt seda.

Institut d'Estudis Catalans

Ha començat l'impressió de la Malacología de Catalunya, dels doctors Bofill i Poch, i Chia.

El doctor Miret ha sigut nomenat delegat de l'Institut d'Estudis Catalans, per a formar part del jurat del concurs d'Historia de Catalunya, organitzat per l'Associació protectora de l'ensenyança catalana.

S'ha rebut a la Secció de Ciencies el nou llibre de Gleichen, Theorie des Modernen optischen Instrumentes, i les publicacions «Zentralblatt für Biochemie und Biophysik» i el «Journal de Zoologie».

La Secció de Filología ha rebut sis exemplars del Vocabulari Ortográfic Català del nostre volgut company, Rovira i Virgili.

La Societat de Biología de Barcelona va celebrar sessió al Laboratori fisiológic humà de la Facultat de Medecina, en a que'ls llegiren els següents treballs de membres de l'Institut latires: E. d'Ors, «Follía infantil amb contagi»; R. Turró i P. González, «Titulació pel formol inafili toxines»; A. Pi i Suñer, i J. M. Bellido, «Venenos anabólics i catabólics del cor».

La secretaría de l'Institut ha rebut una comunicació de l'Institut Sociológic de Bruselles, demanant un col·laborador per a recullir les endevinalles catalanes.

S'ha rebut un donatiu de mossén Llorens Saltent, consistint en dues reproduccions iconográfiques, i els següents folletos: «Dietari», escrit per mossén Pau Sagau, i «Sant Joan de Matadepera».

Per Cà la Ciutat se diu...

Que no ahir com estava anunciat, sinó avui, marxará a Madrid la comissió consistorial que ha d'informar al Govern respecte la qüestió de les aigües.

Decididament la comissió anirá presidida per l'alcalde. Per ara, segons se diu, perque estem exposats a noves explicacions, l'aplaçament del viatge és degut a que ahir no havíen pogut marxar els senyors Abadal i Lluhí, mentres que avui la comissió sortirá completa.

Més ben dit, completa no. Perque l'incógnita está en els senyors Mir, Serraclara i Muñoz. Anirán a Madrid aquestes tres gracies? Tot fa preveure que no. I en cas que no hi vagin, quina la farán? Perque això de que estiguin tan quietons i no obrin la boca ni per a menjar, fa pensar mal an els que'ls coneixen.

Lo que sembla és que per més que es prepari el senyor Mir no será alcalde. Aixís al menys ahir s'asegurava pel saló de la alcaldia. El senyor Sostres segons diuen els bon enterats, farà entrega de la vara an el senyor Vallés i Pujals, según tinent d'alcalde. I l'explicació d'aquesta conducta fins a cert punt, és llógica. El senyor Mir, consistorialment — afirmen — fou nomenat comentat comissionat per a anar a Madrid. L'alcalde que ha posat el complexis a l'acord, té, doncs, d'una manera oficial, coneixement de la designació del senyor Mir per a anar a Madrid. Aixís a qui ha d'encarregar la vara és an el senyor Vallés i Pujals, molt més no havent renunciat, oficialment, el senyor Mir la designació del Consistori.

Heusaquí una teoría. I com que en aquest món teoritzant, teoritzant, ens passem la vida, no tindría res d'extrany que'l senyor Mir se quedés a Barcelona per a ésser alcalde i es trobés després sense alcaldia. Sempre i quan, naturalment, no la reclamés an el senyor Vallés i Pujals.

Lo qual sería un contratemps i una ensopegada per a arribar a manar.

***

Que an els lerrouxistes realment els deu passar alguna cosa anormal. Amb prou feines se'ls veu per cáta Ciutat; al saló de la alcaldia, donant extricte compliment a la paraula empenyada, no hi posen els peus; allí ont la figura del senyor Sostres se mou, bellugadiça, ells donen l'incomparescencia per sant i senya.

Arribaren els mutualistes francesos, i a la estació ni un lerrouxista luint el barret de copa; i això que com que tenen poques ocasions per a lluir-lo no'n perden cap de les que se'ls presenten. Es cert que això ens ha portat a un ridicul: foru an Fabra, an Juncal, an Soriano i l'Esteva Marata, ningú pogué entendres en francés amb els hostes que arribaven.

I lo que és més, senyors, lo que és incomprensible, lo que no té nom, és que aquests regidors lerrouxistes que no's deixen rés per vert, no assistiren al banquet que's doná en la Sala Reina Regent de Belles Arts, en honor dels francesos mutualistes. Això, la escruixir, senzillament. Qué haurá passat que vintiún homes se determinin a pendre aitals resolucions extremes? Quedarse sense dinar, ells, els qui fa tres anys i mig els uns i un any i mig els altres, / no menjen a boca plena? Senyor, Senyor, apiadeu-se d'aquests homes que de segur han perdut la xaveta!

Sempre i quan no sigui degut a que'ls homes ja vagin tips. Poser fan quaresma després de carnaval... De segur que si és aixís, aquest cas inaudit no s'hauría registrat en l'historia municipalenca de Barcelona, si'ls mutualistes francesos haguessin vingut a nostra ciutat un mes després de constituir-se l'Ajuntament. Per més que fos alcalde don Joaquim Sostres Rey i encara que'ls lerrouxistes s'haguessin barallat amb ell com gat i gos.

***

Que'l senyor Mir i Miró, és amic dels seus amics.

L'any 1909, un empleat d'Escorxadors rebué expedientat per haver abandonat el seu lloc. De l'expedient resultá que tingué de imposar-se a dit empleat el cástic de sospensió d'empleu i sou, durant un parell de dies. Naturalment, aquesta sospensió se feu constar en l'expedient personal de l'empleat.

Doncs, bé: ve'l senyor Mir i Miró i ocupa l'alcaldia durant quaranta vuit hores, durant les quals ne te prou per a cridar al queie d'Escorxadors i dir-li:—Faci una diligencia que digui que en virtut d'una informació verbal practicada per l'alcaldia s'ha vingut en coneixement de que'l senyor Fulano de Tal, el dia que va abandonar el seu lloc, ho feu degut a que rebé un telegrama anunciant-li una malaltia greu del seu pare.

La diligencia's va fer i aixís aquell empleat ha pogut veure en son expedient una nota que esborna lo que s'hi havía escrit...

***

Que per l'Ajuntament, encara que sembli mentida, també se senten frases lapidaries:

Una den Pich, explicant una dolencia a la cama:—No puc treurem-ho ni amb piles elèctriques i això que'n finc una pila; el metge m'ha dit que era dolor «romántico».

Una den Fabra, pondernant el discurs den Lerroux, pronunciat darrerament a la Casa del Poble:—Va ser monumental, piramidal; una mena de «parto de los montes».

Una de l'Utzet, relatant una visita de determinat político al comte de Romanones: —No'n va fer gens de cas; el va rebrer «pelícotumo».

Una den Mir i Miró, contestant un discurs pronunciat contra'l projecte d'aigües: —S. S. té molta imaginació que com va dir Aristóteles es «la loca de la casa».

Una altra del mateix Mir, en el mateix discurs:—Vosaltres, els que veniu aquí amb «la paleta demoledora!...»

Una altra den Pich, parlant de lo del Banc Colonial:—Ara'ls radicals anem a «estrucular» la vida del Colonial.

I dirán, després, que no'ns hi divertim!

FLIRT

La topada de trens

De la topada de trens ocorreguda a Sant Pol, ner esultá mort el guarda fré del tren número 133, Genís Marín, de 54 anys, greument ferit e lpassatger Francisco Pujol i de pronóstic reservat 10 altres passatgers, que son:

Alfred Bonaplata, jutge municipal de Malgrat; Vicens Morón, de Barcelona; Manuel Vega, de id.; Jaume Sagristá, de id.; Baptista Tulles, de id.; Ricard Prat, de Gironella; Elisa Torrents, de Calella; Juliá Alcalá, guefe del tren 133; Pere Casadevall i Domingo Llopis, conductor del tren 126.

No havent-hi andén a la línia general de l'estació de Sant Pol, s'habilitá una línia de desvío per a que'ls passatgers no tinguessin de creuar a peu la línia general.

La topada s'atribuíx a que trobant-se el 126 a la línia general i no havent pres el 133 la de desvío, per falsa maniobra de les agulles, a l'adonar-se el conductor del 133 de l'equivocació de línia era massa tard, produint-se la catástrofe.

Prestaren els primers auxilis les autoritats, forces de la guarda civil els metges senyors Marqués i Vilaplana.

El jutjat de primera instancia d'Arenys de Mar, començá les primeres diligencies i ordená el traslat del cadavre.

Immediatament de coneguda la noticia se formá a l'estació de França un tren de socors amb els materials sanitari, técnic i de auxili, Creu Roja, personal de la divisió de ferrocarrils i alts funcionaris de la Compañía i dure a Barcelona el material intacte.

Altra desgracia a Vallvidrera

En les obres que La Canadiencia fa a Vallvidrera hi ha ocorregut una altra desgracia.

Estant treballant alguns obrers en un dels pous de ventilació prop de la Font de la Teula se produí una esllavissada quedant sepultats quatre treballadors. Els companys dels enterrats en vida demanaren auxili desseguida, corrent els civils apostats per allí cap a Sarrià en demanda també de socors.

Després de grans esforços se lográ extreure amb vida a dos dels desgraciats, presentant, amb tot, ferides d'importancia. Els altres dos moriren abans de poder ésser desenterrats, com no podía ser altra cosa, atenent que estigueren hores i hores sense poder ésser extrets.

Els dos morts són de nacionalitat italiana, nomenant-se l'un Perrono Garrofo i l'altre Amelito Antonio.

L'humitat de la terra, que ja provocà l'ensolciada, fou causa de que les operacions de desenterrament tinguessin de fer-se amb bastanta dificultat. D'això en donará idea el que per a salvar a un dels ferits, que's diu Gregori Lapuente, se treballá set hores.

L'altre ferit no se sab qui és, puix després de l'ensolciada, pogué sortir per les seves propies forces i marxà corrent del lloc del succés.

Els cossos dels morts no lograren ésser extrets tots fins a les sis de la tarde.

El jutjat comparegué de bon matí al lloc de la desgracia, instruint les diligencies del cas.

El mateix jutjat de Sarrià ha hagut de començar dotze sumaris des de que La Canadiencia fa obres a Vallvidrera i amb motiu de les mateixes.

Tot això dona raó a la nostra queixa de l'altre dia, demanant que aquella companyía tingui en el lloc ont fa tant importants remocions de terra, un botiquí per a casos de desgracia.

Els mutualistes francesos

Dimecres a les deu de la nit marxaren en corporació i en tren especial, els mutualistes francesos. Els aná a despedir l'Ajuntament en representació del qual hi hagué l'alcalde i els regidors, senyors Ricart, Matons i Ripoll; el vis-cónsol de França; nombrosa representació de la colonia francesa; don Eusebi Corominas, l'Atracció de Forasters, representants de montepíus i altres persones de representació.

Marxáren en tren especial als crits de «Visca Catalunya! i Visca Catalogne!»

De totes maneres, encara que oficialment marxaren abans d'ahir, ahir encara vegerem molts dels expedicionaris per la ciutat, que, segurament desitjosos d'admirar més a Barcelona, han retrassat el retorn a la seva patria.

Els francesos s'en anaren contentíssims i nosaltres desitgem que la seva estada a Barcelona els hagi sigut tant agradosa, que la recordin per molts anys.

El Concurs d'Historia de Catalunya

El Concurs organitzat per l'«Associació de l'Ensenyança Catalana», amb la cooperació de les entitats Unió Catalanista, C. N. R., Lliga Regionalista, Ateneu Barcelonés, Institut d'Estudis Catalans, E. V. C., i de les senyores Monserdà de Macià i Domenech de Canyelles i altres elements celebrará diumenge que vé el Repartiment de Premis, a les cinc de la tarde, en el Saló d'actes de l'Ateneu Barcelonés.

A l'acte, han estat convidades totes les entitats culturals, económiques, l'Ajuntament, i Diputacions Catalanes.

Butlletí del Treball

ELS ESTAMPADORS

La Societat d'estampadors celebrá dimecres un gran míting en el Centre Racional de Cultura de Sans, per a donar compte als associats i demés obrers d'aquell barri, del resultat obtingut amb la presentació de les «bases».

El president de la Societat, company Lluis Serrá, explicá'l motiu de l'acte i felicita als companys d'aquella barriada per que després de molta propaganda s'ha lograt casi l'associació de totes les cases de Sans i Hostafrancs.

Seguidament feu ús de la paraula'l company Modesto, de l'«Art Fabril», el qual recomaná la rápida associació de la dóna i observá que en el mateix local hi havía una comissió encarregada de recullir els noms de tots aquells que volguessin ser associar a les seves esposes, germanes o filles que treballessin en l'art de teixits.

Després parlaren els companys Serra i Lapiedra, dels tintorers; i Castellá i Massas, dels estampadors.

Resumí el company Serra, dels estampadors, recomanant novament la més forta unió entre tots els companys de la barriada de Sans amb tots els altres del ram d'acabats en peces, de no esser aixís mai hauríem pogut obtenir les millores que durant uns dos anys s'han obtingut, com per exemple l'unificació de la jornada de 9 hores i l'augment de salari.

Passá després a explicar una per una totes les bases presentades i els bénéficis obtinguts, lo qual teníem el deber de guardar gelosament, per medi de l'associació.

Acabá recomanant a tots que no's preocupin de lo que puguin dir alguns enemics de la classe obrera, els quals acusen a la Societat d'estar composta de vividors. Nosaltres i vosaltres, els que avui estem al davant de la Societat i els que hi estaren demá hem de fer un block indestructible, que sempre en qualsevol moment puguí posar-nos davant dels nostres adversaris, i que ningú pugui rés contra nosaltres.

El míting s'acabá a un quart de dotze, sense'l més petit incident.

A l'acte concorreguéren unes dos mil persones.

VAGA D'AGRICULTORS

En assamblea general celebrada darrerament pels agricultors de Mataró i contorns, de la societat «El Progreso» s'acordá per unanimitat i en mig de gran entusiasme presentar les bases que van a continuació i que si aquestes no eren acceptades que s'anés a la vaga.

Les bases són les següents:

«1.ª Ningún patrono podrá dar trabajo a ningún obrero que no esté asociado. Si antes de veinticuatro horas el obrero contratado sin estar asociado no ha pasado por nuestra Dirección, el patrono pagará 25 pesetas de multa. Si reincidiese, la multa será de 50 pesetas, y si por segunda vez volviese a reincidir, se le retirarán todos los demás trabajadores.

2.ª Durante los meses de abril, mayo, septiembre, octubre, noviembre, diciembre, enero, febrero y marzo, el jornal será de 3'50 pesetas.

4.ª Durante los meses de abril hasta septiembre inclusives, la jornada será de 9 horas.

5.ª Durante los meses de octubre hasta marzo, ambos inclusive, la jornada será de 8 horas.

6.ª Se respetará el 1.º de mayo.

7.ª El trabajo de los mozos en domingo, concluirá todo el año a las ocho de la mañana.

8.ª Las mismas condiciones regirán para los jornaleros como para los mozos, exceptuando los días en que éstos últimos vayan a Barcelona que no volverán al trabajo hasta la hora de volver a cargar el carro.

9.ª Rigurosamente serán respetadas las precedentes bases tanto por la Sociedad como por los patronos.»

Com que resultà que les bases no foren acceptades, els agricultors es probable que's declararàn en vaga.

ELS SERRADORS

Dels serradors mecànics han celebrat reunió general tots els vaguistes, acordant continuar la vaga en vista de que els patrons transigents són molt pocs.

Als trenta patrons que han acceptat les bases hi ha que afegir les cases Chaisseigne Frères i Lluis Gibert, que les han firmat aquests dies.

Notes de Sport

Foot-ball

De solemnitat deportiva pot calificar-se el partit de foot-ball que'l diumenge, día 6 dels corrents, tindrá lloc en el magnific camp de joc del «F. C. Barcelona». Lluitarán els dos eterns rivals, els que bregueu per a la conquesta del sobressortint en matería de sport, de la supremacia de llur club de la dignificació dels colors que vestiran els respectius jugadors. Front a front se trobarán de nou el «Real Club Deportivo Español» i el «F. C. Barcelona» actual campió d'Espanya i per tres anys consecutius detentor de la valiosa «Challenge» que han de disputar-se ambdós colosos conjuntament amb el codiciat titul de «Campió dels Pirineus».

El mutual respecte i l'aplaudiment per a les bones jugades creiem que serán les notes predominants de nostre públic a qui aconseilem que arreconi rencunies i apassionaments i silenci i les faltes en que puguin incorre'ls jugadors, ja que'l penaries és missió del que jutji el partit, qual exacte comés no pot lleument compl·ir-se davant la coacció que representa sempre la protesta.

Vista la demanadiça de localitats haguda se'ns prega fem avinent al públic que les mateixes poden adquirir-se ja en el kiosc de Canaletes, ont també's facilitarán entrades a fi d'evitar la prevista aglomeració del proper diumenge davant les taquilles del camp de joc.

Náutica

Les noves juntes directiva, consultiva, Jurat de Regates del Club Náutic de Barcelona, han quedat constituides com seguéix:

President, senyor Marqués de Villamueva i Geltrú; vice-president primer, don Francisco Planás; vice-president según, senyor comte de Figols; secretari, don Antoni Castellá; vice-secretari, don Bartomeu Ortolá; comptador, don Casimir Ramboud; tresorer, don Alfred Boada; conservador, don Joosep Martínez; bibliotecari, don Victoriá Amell; comodor, don Jaume Moyrí; mootor-master, don Josep Laguna; vocals: don Bernard Romano, don Joan M. Bofill, don Enric Vilalta, don Eduard Xauduró, don Amadeu Rita, don Lluis Peypoch, don Antoni B. Pont, don Albert Alvarez i don Ludgard Ratés.

Delegat per a la Federació Espanyola de Clubs Náutics, senyor comte de Figols.

Atletisme

La Secció de Sport i Excursions del Centre Autonomista de D. del C. i de la I., efectuarà el prop vinent diumenge, día 6, de 10 a 1 del matí, la tercera jornada d'entrenament per a el Concurs Atlètic de fi de curs, en el Camp de Sport del carrer de Muntaner.

Escursionisme

El Grop Stel Català, ha organitzat per al diumenge vinent, una excursió al Santuari del Coll i Sant Joan d'Horta, passant per l'ermita del Carmel.

Dit Grop se proposa fer diferentes excursions en diferents punts de Catalunya, de quines en farà una extensa guía, anantse a l'ensemps, publicant en diferentes revistes, articles il·lustrats amb fotografíes.

De l'Ajuntament

Material per a obres

Durant quatre díes s'admetràn en el Negociat d'Obres públiques d'Aixample, les notes de preus, dins sobre clòs, per al suministre de 307 metres cúbics de pedra matxacada caliça, del diàmetre màxim de sis centímetres i que haurà de dipositar-se en el carrer de Castillejos entre'ls de l'Industria i la Travessera.

—En la mateixa oficina i també durant quatre díes i en la mateixa forma, s'admetràn notes de preus per al suministre de 32,000 kilos de ciment ràpid de Gerona, 25,000 kilos de ciment lent de Sant Joan de les Abadesses, 5,000 kilos de ciment Asland, amb destí a la brigada de conservació d'afermats d'Aixample.

Cap a Madrit

Avui decididament marxará a Madrid la comissió que té d'informar al Govern respecte la compra de Dos Rius. Hi anirán tots els regidors excepte'ls lerrouxistes. Si no'ls va marxar ahir, fou degut a que estava malalt el senyor Abadal i que'l senyor Lluhí, havía de trasladar al seu fill malalt a Vallvidrera.

Els representants de Societats económiques que formaven part de la comissió, aixís com els individus de l'Assessoria també anirán a Madrid. Ahir ja marxá'l senyor Calvet.

Lo dels encants

Uns encantistes del Ninot han estat a demanar a l'alcalde que tots els venedors que hagin de ser trets de Sant Antoni, siguin portats a dita barriada del Ninot, a fi de que'l públic s'habitui a anar-hi.

El senyor Sostres els ha manifestat l'impossibilitat de complaure'ls de moment, donat l'estat de la qüestió.

Convit

El senyor Pla i Deniel, president del Casal Popular, ha invitat a l'alcalde a la festa inaugural.

Subvenció

L'Ajuntament subvenciona amb 5,000 pessetes el congrés metal·lúrgic que s'obrirá diumenge.

Arbitri

Els fiadors de cartells i anuncis s'han concertat amb l'Ajuntament per a pagar l'arbitri sobre anuncis de paper, per 4,500 pessetes anuals.

Sobre una incapacitat

La comissió d'Hisenda s'ha inhibit de resoldre sobre l'incompatibilitat del vocal associat senyor Ramonatxo, per no haver sigut demostrada cap circumstancia d'incapacitat.

Recordará el lector que aquesta fou insistada aleshores de les sessions de les aigües.

Lo de les aigües barcelonines

Una nova preocupava ahir fondament als que diariament concorren a cáta Ciutat.

Se deia que una societat franco-belga té demanades unes concessions d'aigües del riu Mogent, que no son den Gonzal de Rivas, propietat avui del senyor Oromí. Aquestes concessions es demanen per a l'abastament de la ciutat de Barcelona. El senyor Canalejas havía promés que no's disputaría cap concessió d'aigües per a Barcelona mentres no estés resolt el problema que estudiava l'Ajuntament. I ara sembla que a Madrid no s'En recorden d'aquesta promesa.

Una societat estrangera demana una concessió, més o menys bona, perjudicial a drets adquirits, etc., etc.; el Govern dubta en concedir-la; peró hi intervé un representant de una nació estrangera, segons confessió del propi ministre de Foment, i la concessió está a punt d'ésser concedida: poder ho será la setmana entrant.

L'aigua d'aquestes concessions podrá no arribar mai a Barcelona; podrá quedar ferma la compra de Dos Rius i l'acord de municipalització i monopoli per l'Ajuntament; podrá aquest adquirir després noves aigües per al pervindre; peró la concessió que ara vol fer el Govern, concessió que no té nom, que dona dret a tots els mals pensaments, pesará sobre Barcelona com una amenaça terrible, donant motius a pleis ruinosos fins en el cas de guanyar-se, subjectant la caixa municipal a indemnitzacions costosíssimes.

Si aquesta comissió arriba a ser un fet, el mal que s'haurá fet a Barcelona será enorme, per lo qual és necessari que tothom se avingui a la defensa de nostra ciutat.

Diversos

S'ha demanat a la comissió de Foment l'adob de l'afermat del carrer de Tuset, entre Diagonal i Travessera.

—La comissió de Foment entregará al capítol Catedral 1,479 pessetes, meitat de la suma avançada per aquest, amb motiu de l'adob de la volta i de la baruna del camposant de les hores de la Catedral.

—Els veíns del carrer de Guardiola (Horta) sol·liciten l'obertura d'un troç per a tenir comunicació directa amb la plaça del Mercat.

—El president de la Defensa del Professorat particular de Barcelona ha demanat la cessió de Belles Arts i de la banda municipal per el festival benéfic que pensa celebrar el 4 de maig.

—La secció d'U. i O. ha informat favorablement la demanda de concessió feta per la General de Tramvies, d'una línia per tot el trajecte de la via Laietana (de Reforma).

Teatres i Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Divendres día 4, al vespre, donará un concert en el Palau de la Música Catalana la deixeble del mestre Vidiella, senyoreta Carme Montoriol, Puig. Heusaquí el programa que interpretará:

Primera part.—Giga, C. E. Graun; Preludi i fuga, en si bemoll, J. S. Bach; Sonata, óp. 26, Beethoven.

Segona part.—Carnaval de Viena, óp. 26, R. Schumann.

Tercera part.—Preludi, en la bemoll, Chopin; Impromptu, nombre 2, Chopin; Estudi en fa, Chopin; Clar de lluna, Debussy; Rèverie, (primera audició), R. Strauss; Estudi de concert, nombre 6, Paganini-Liszt.

Dintre pocs dies inaugurará ses tasques artístiques en el Palau de la Música Catalana, l'«Associació de Música de Cambra» que acaba de constituir-se a la nostra ciutat; nova entitat que vé a aportar a la nostra vida artística, interessants sessions de música en sa manifestació més pura i exquisida.

La preparació del primer concert del Curs que, com hem dit, se celebrará dintre pocs dies, s'está ultimant sots la direcció del distingit mestre violoncel·lista don Josep Rabentós, estant confiada l'execució del programa, dedicat en absoslut a la música simfónica, a la petita orquesta que per al desenrotllo de llurs sessions ha organitzat amb valiosos elements l'Associació de Música de Cambra. Cooperaràn, ademés, al concert inaugural de la entitat, altres distingits artistes, artistes els quals se'ls ha confiat la interpretació de les delicades parts concertants de l'obra més important del programa.

Donat el nombre d'associats amb que compta l'Associació i lo interessant dels programes anunciats, es d'esperar que les sessions que celebrarà, constituiràn una selecta manifestació artística-social.

COMPANYIA SANTACANA

L'empresa del teatre Principal, de Canet de Mar, ha contractat à la notable companyía catalana den Joan Sántácana per a donar una funció el día 6 del corrent representant entre altres obres, la tragedia «Faro maleit» l'episodi còmic den Salvador Bonavía «El bon lladre».

GRAN TEATRE DEL LICEU

Per al proper diumenge, a la tarde, prepara l'empresa la darrera representació d'«Aida», i és llàstima que per les exigencies del plan artístic no pugui representar-se més aquesta òpera que en aquesta temporada ha alcançat el conjunt més brillant que's coneix. Sabem que regna gran entusiasme per a aquesta darrera representació i augurem a l'empresa un ple complet i un èxit més que afegir als que porta conquistant-se aquesta temporada. Per cert que mai s'havia vist el teatre tant brillant com ara i això prova que'l públic s'aficiona cada día més a tots els espectacles cultes i a les veritables manifestacions artístiques.

ANUNCIS OFICIALS

SOCIETAT GENERAL D'AIGÜES DE BARCELONA

Obligacions 4 per 100 Serie A.

Pagament del cupó núm. 6. — Vencent el 15 dels corrents el cupó núm. 6 de dites obligacions, es participa als tenedors de les mateixes que, a partir de l'esmentada data, quedarà obert el pagament de l'expressat cupó, tots els dies feiners, deducció feta dels impostos legals, a les oficines de la Societat Anònima «Arnús Garí», carrer Nou de Sant Francisco núm. 7, d'aquesta ciutat.

Barcelona, 3 abril de 1913. — El Director M. Bruniquel.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON I TELEGRAF

Madrid 3, de 10 matí a 9 nit

Parla en Romanones

Després de rebre la visita protocolària del nunci, el comte de Romanones ha rebut els periodistes per a comunicar-los les noticies referents al Consell celebrat a Palau sota la presidencia del rei.

Les noticies del conflicte d'Huelva no son dolentes.

La vaga dels ferroviaris d'Huelva a Zafra está completament solucionada.

Ont continuen els temors d'alteració del ordre és a Riotinto, encara que ara hi ha tranquilitat.

Els 300 obrers que havien abandonat el treball han tornat a renuar-lo.

El governador d'Huelva ha anat a Riotinto, per ordre del Govern, i recorrerá'ls pobles propers a la zona minera.

Després de donar aquests informes, el president del Consell ha manifestat que per part del Consell s'acaba de dictar l'última reial ordenació declarant ésser atribucions del director de Seguretat algunes del governador de Madrid, com conseqüencia del Decret de 10 de desembre últim i llei de creació de la Direcció general de Seguretat.

El comte de Romanones ha elogiat l'actitut observada pel senyor Alonso Castrillo qui, a pesar de que l'esmentada reial ordre li treu facultats, s'ha resignat i ha donat tota classe de facilitats al Govern.

Després el comte de Romanones ha donat una llenguda referencia del Consell celebrat al Palau en el que, com de costum, ha dedicat gran part del seu discurs a tractar de la política internacional examinant amb deteniment la situació actual del conflicte balkánic.

Creu el comte de Romanones que'ns trobem en el moment més interessant de la qüestió i han arribat a l'hora crítica en que hi ha que estar amb molt cuidado per a atendre a les derivacions del conflicte per si alguna d'elles pogués alcançar-li.

Les aigües de Barcelona

Lo que diu «El Mundo»

«El Mundo» recull l'allusió que anit li dirigía «la Tribuna» en la qüestió de les aigües de Barcelona, i diu que s'ha ocupat de l'assumpte quantes vegades ha sigut precis sense respondre a cap interés privat.

Diu també que no és exacte que l'Estat tingui que preocupar-se de la compra de Dos-Rius a l'entendre que té que subvencionar-la amb diner de tots els espanyols.

La compra acordada pot fer-la l'Ajuntament de Barcelona sense gravar el seu pressupost i sense necessitat de la subvenció de l'Estat.

La subvenció es demana per a l'aprofitament de les aigües de Moncada i, per a completar la xarxa de distribució amb vistes al total consum de les aigües de que disposará l'Ajuntament, així com per a establir estacions sanitaries que's creguin tal vegada convenients per a la millor depuració de les aigües.

No és exacte— afegeix — que la majoria de Barcelona rebutji la compra de Dos-Rius, i prova d'això és el resultat de les darreres eleccions provincials en vigiles del dia en que devía la junta votar l'acord.

Tampoc és veritat que contra l'acord estiguin la majoria de les societats económiques i científiques de Barcelona, amb la Unió Gremial i el Col·legi de Metges al davant.

La majoría d'elles, o están representades en la comissió o no han dit una paraula en contra de l'acord.

Les societats que protestan són: l'Unió Gremial que és sols un grupu de 150 ciutadans reunits per assumptes de contribucions. El president va fer unes declaracions que per lo desditxades sols s'atreví a donar al públic «La Tribuna» de Barcelona.

El Col·legi de Metges no s'ha reunit per a discutir el dictamen que és obra d'un enginyer que sembla no está en son cabal judici; els senyors de la Junta els que han formulat la protesta son uns vells que están en contra de l'Academia de Medecina. Rés hi ha que dir de l'honorabilitat d'aquests senyors, però si's pot posar en dupte la seva competencia.

Es altra de les societats protestants la d'Estudis Económics constituida per uns 15 joves, la majoría advocats del torn d'ofici que tenen la seva opinió en tots els assumples que poden ser un incentiu a la notorietat.

La protesta de la Cambra de la Propietat queda reduida a creure poc justificada la solució del problema i a presentar objeccions al reglament de la policía del servei de les aigües, però'l president de la Cambra, duc de Solferino, ha autoritzat als seus correligionaris regidors per a que votin amb la majoría de l'Ajuntament.

Per últim, protesta'l Comité de Defensa Social, que pel seu carácter reaccionari, sols pot parlar en nom d'una minoría ridícola i insignificant de Barcelona.

Afegeix que'l 27 de febrer sols tancaren les botigues del centre, però no tancá ni una oficina ni un taller i la majoría de les botigues deixaren de posar el cartell de protesta que'ls entregá l'Unió Gremial, els taberners protestaren contra'l tancament i lo mateix feu la societat de Dependents de Comerç.

Es inexacte que hi hagi un sol autonomista que esperi del Govern central una intervenció abusiva contra un acord de l'Ajuntament, prés der tots els grupus del Consistori.

Per últim, no és veritat que l'Ajuntament pagui 160.000 metres cúbics abans de tenir-los. Tampoc ho és que no se sápiga d'ont van a sortir els 53.400, i no 54.000 metres cúbics de nou allumenament, i tampoc ho es que'l dictamen dels enginyers de l'Estat faci referencia a les aigües artesianes del Llobregat en la compra, sinó a les superficials que no tenen amb aquelles cap classe de relació.

Vaga de minaires

D'Huelva, a darrera hora, el governador participa que en el poble de Riotinto s'han declarat en vaga 300 miners de la costa de San Dionisio.

Avui marxarán reforços de la guarda civil i també hi anirá'l governador.

Els motius de la vaga son els seguents:

El dilluns, al renuar les seves tasques una colla de vuit homes, es negaren a continuar el treball, demanant augment de jornal.

Se'ls va despedir.

Els guardes de la companyía intentaren substituir als despedits, però'l maquinista's negá a conduir la cárrega.

El quefe del dipósit va portar la máquina.

Arribada la cárrega al moll es negaren a transportar-la'ls obrers.

De la Plaça d'Orient

El rei ha rebut en audiencia al capitá Kindeland amb qui ha conferenciat larga estona sobre qüestions d'aeostació, especialment en lo que's relaciona amb la nova esquadreta d'aeroplans.

—Les arxiduqueses d'Austria, acompanyades de l'infanta Isabel, han passat el dia a Toledo.

—Avui, a les dotze, tindrá lloc al Palau la presentació de credencials del nou Nunci de S. S. monsenyor Ragonesi.

—A la tarde'ls reis, amb l'arxiduquesa Isabel, han passejat per la Casa de Camp, prenent el té en les habitacions de l'arxiduquesa.

Del Consell de ministres

S'assegura que en el Consell de ministres d'anit es varen fer els seguents nomenaments:

General Allau, resident al Marroc.

General Suárez Inclán, encarregat de la intervenció central del ministeri.

General Bargañón, per als serveis del Tresor públic.

El ministre d'Estat va llegir dos interessants projectes de decret en el Consél: un examinat i aprovat, referent al problema de les subsistencies al Marroc.

Aspira'l Govern a que'ls habitants de aquella regió trobin els articles de primera necessitat més baratos que'ls estrangers.

Es crea una junta, que presidirá'l director general de Duanes, de la qual en formaran part funcionaris d'Estat, Governació i Foment.

El segón decret es refereix a cultura i progrés moral dels moros.

La «Gaceta» publicará aviat aquests decrets.

Incident personal

Als passadiços de l'Audiencia s'ha suscitat un incident entre dos advocats per qüestions professionals.

Sembla que un d'ells, el senyor Ugarte Albizu, que és defensor de Campoamor, manador de la seva esposa, la causa del qual s'está veient en l'Audiencia de Madrid aquesta dies, havía fet víctima de les seves habilitats en un plet a l'altre advocat.

S'han vist, han parlat i s'han agredit a bofetades, tenint d'intervenir-hi varis companys per a separar-los.

«La Gaceta»

La «Gaceta» publica:

El tractat franco-espanyol i el protocol firmat concernent al ferrocarril Tánger-Fez.

Decrets de Guerra, ja tramesos.

Declarant la compatibilitat d'havers passius de sargents, cabos i individus de la guarda civil amb sous i gratificacions que disfrutin en el cos de vigilancia.

Aprovant el reglament del Museu Nacional de Pintura i Escultura.

Admissió de la renuncia de president del Tribunal d'oposicions a auxiliaries de varies Universitats, entre elles, Barcelona; a don Eduard Torroja i nomenant per a substituir-lo a don Daniel de Cortazar.

Anunciant concurs per a la provisió de una plaça de professor de Biografia a l'Escola Nacional d'Arts grafiques.

Autoritzant als mestres superiors de primer ensanyament per a que prenguin part en les oposicions d'interventors de ferrocarrils.

Anunciant trobar-se vacants varies notaries, entre elles una de Barcelona, per défunció de don Joaquim Volart, al forn de antiguitat.

Sustracció

La Direcció general dels Registres i del Notariat, dependent del ministeri de Gracia i Justicia, ha passat al Jutjat de guarda un extens ofici donant compte d'haver-se advertit la desaparició de varis paquets que contenen unes 4.500 solicituts del Negociat d'actes d'últimes voluntats.

El jutge de guarda senyor Suárez ha ordenat la práctica de varies diligencies i ha rebut diverses declaracions.

El Consell d'Instrucció Pública

Avui, dijous, a les quatre de la tarde es reunirá novament en el plé'l Consell de Instrucció pública amb l'objecte de seguir discutint el dictamen sobre l'ensenyament de la Doctrina cristiana.

Sembla que les sessions seguirán els dies successius a la mateixa hora amb l'objecte d'enllestir aquest assumpte.

D'una polémica

Com conseqüencia de la polémica llançada entre «El Correo Español» i «El Debate» sobre la suspensió del miting católic, es ve en coneixement de que'l director del segon dels citats periódics va procedir de acord sempre amb el prelat de Madrid i l'encarregat de la Nunciatura i únicament després de rebre'l bisbe la nota del Vaticá, donada en vista de les vives instancies de l'ambaixador, va exposar el senyor Salvador i Barrera'l seu desig de que's sospengués el mitting.

Els moros a Madrid

Avui ha arribat a Madrid la comissió de notables moros de Tánger, que venen a presentar algunes reclamacions en el régim municipal d'aquella població.

Demá, a les deu, serán rebuts pel ministre d'Estat, qui'ls presentará a la comissió esmentada.

Els obrers pensionats a l'estranger

Han visitat al ministre de Foment els senyors Buylla i Azcárate per a tractar de la reforma de l'enviu d'obrers pensionats a l'estranger.

El ministre'ls ha ofert sotmetre a la firma regia'l próxim divendres una disposició en tal sentit.

Els republicans que alaben al rei

En els circols polítics no han passat inadvertides i se'ls concedeix interés oficial per lo que's ve dient respecte de l'actitut dels elements de la dreta del partit républicá, les paraules d'elogi que'l senyor Labra va tenir per al rei en l'acte celébrat ahir al Centre Hispano-marroquí.

Va dir el senador republicá:

—Si jo fos capaç de vorejar un afaleg, mai tindria millor ocasió que aru per a rendir un sincer tribut d'admiració al quefe de l'Estat que tan seria i intimament s'ocupa d'assumptes marroquins.

I haveu de tenir en compte que'l meu vot en aquesta materia és de qualitat, donades les meves creencies polítiques.

«Bueno...»

El ministre d'Estat, referint-se a la visita del nou Nunci, ha dit que havía trobat en aquest una persona molt culta, molt simpática i d'un esperit obert.

Els ferrocarrils secundaris

Una Comissió de la Cambra de Comerç espanyola de Londres i la de Palamós i Sant Feliu de Guixols han visitat aquest matí al senyor Villanueva per a parlar-li d'algunes reformes en la llei dels ferrocarrils secundaris.

Emissió

S'ha dit en els circols financiers que una poderosa societat naviera té'l propósit de ampliar el seu capital social a quin efecte emetrá 16 milions de pesetes en accions de 500, amb l'interés del 6 per cent.

Arribada de tropes

Ha arribat a Madrid una expedició de tropes regulars de Melilla que han acampat a Carabanchel.

S'espera una segona expedició.

El rei anirá a revistar-les totes, el dissabte.

En el campament de Carabanchel i próxima a les de les forces regulars de Melilla, s'instalará com a pabelló reial la tenda de campanya de Muley Abbas que's custodia en el Museu d'Artilleria.

Les tropes regulars d'Africa formarán el dia de la jura de la bandera.

Protestant contra unes afirmacions

El Comité de Defensa Agrícola de Fernando Póo telegrafia protestant amb tota energia contra les afirmacions del corresponsal ocasional d'un periódic socialista de Bruselles, del mal tracte en que els treballs indígenes en aquella possessió.

En el ministeri d'Estat es tenen informes que permeten afirmar que abris el governador general com la Cuanderia, establerta expressament per a vetllar perque'ls braceros i negres no siguin víctimes dels abusos dels patrons, posen tota cura en impedir-ho, havent conseguit millorar notablement les condicions dels primers; i si és cert que'l governador general cumpleix son dever i s'esforça en atreure a Fernando Póo treballadors indígenes de la Guinea espanyola, no hi ha'l menor fonament per a dir que ho fa per la violencia.

Adhuc així, cada vegada que's citen fets particulars el ministre d'Estat crida l'atenció del governador general a fi de que's comprovi i castigui si's ratifica amb datos concrets.

Assamblea de les Cambres de Comerç

En el Palau de la Borsa s'ha celebrat aquest matí la sessió preparatoria de l'Assamblea de les Cambres de Comerç, Navegació i Industria.

S'havien adherit avui 96 Cambres, representades per més de 200 delegats.

Els temes a discutir per l'Assamblea, son:

Primer. La vida de relació de les Cambres.

Segón. Reforma del reglament de la contribució industrial.

Tercer. Reforma del reglament de la contribució industrial.

Quart. Acció económica d'Espanya a la Africa.

Oberta la sessió, el president de la Cambra de Comerç de Madrid dedica paraules d'agraiment als presents per haver assistit en aquest Congrés, fent vots perque la tasca a realitzar sigui fructifera i beneficiosa als interessos que representen les Cambres de Comerç, Industria i Navegació.

Dona compte als assamblèstes d'haverse ofert la presidencia del Congrés a don Basili Paraiso, qui ha declinat el càrrec.

Per unanimitat queda constituida la Mesa que ha de presidir els debats en la forma seguent:

President, don Carles Prast, de la Cambra de Comerç, de Madrid.

Vice-presidents: senyors Vallejo, president de la Cambra d'Industria de Madrid; Sedó, de la de Barcelona; Castro, de la de Valencia; García Gil, de la de Saragoça; Elizaguirre, de la de Cádiz, i Pumariega, de la de Corunya.

Secretaris: don Josep María González, de Madrid; don Francisco Carvajal, de Madrid; don Josep María del Valle, de Santander; don Miguel Matas, de Valladolid; don Antoni Conejero, de Linares; don Josep Urizar, de Bilbao, i el distingit senyor Albert.

Feta la designació dels senyors que han de composar la Mesa, els senyors Prast i Vallejo, saluden als assamblèstes, per a testimoniar l'unió de les Cambres de Comerç i les de l'Industria i Navegació.

El senyor Vallejo substitueix al senyor Prast en la presidencia, entre grans aplaudiments.

El senyor Prast proposa que si algún assamblèsta volgués que fos discutit algún altre tema, ademés dels anunciats, que passi la proposta a dictamen d'una comissió especial que an aquest efecte's nomenará en la primera sessió.

Acaba'l senyor Prast, sol·licitant l'indulgencia dels assamblèstes, ja que a son judici, immerecedament, l'han honrat amb la presidencia d'aquest Congrés.

Varis assamblèstes formulen algunes advertencies i aclaracions per a la millor marxa de les deliberacions del Congrés, essent degudament contestades pel president.

A les 12'15 s'aixeca la sessió, convocant als assamblèstes per a les 4'30 de la tarde, en que s'havía de verificar la sessió inaugural.

A l'hora indicada s'obre la sessió, baix la presidencia del ministre de Foment. A la seva dreta s'hi asseuen el director d'Industria i Comerç, senyor D'Angelo i el senyor Prast, i a la seva esquerra'ls senyors Vallejo i Sedó.

El secretari procedeix a la lectura de les adhesions, figurant-hi, entre altres, la del senyor Montero Ríos, del president de la Cambra de Comerç de Barcelona i dels senyors Gasset i García Prieto.

El senyor Vallejo dirigeix una salutació al ministre de Foment i als assamblèstes.

Dedica calurosos elogis al ministre, qui en tot moment ha coadjuvat a satisfer i enrobustir els plans i iniciatives de les Cambres de Comerç i de l'Industria.

El senyor Prast, en nom de la Cambra de Comerç de Madrid, diu que'l poder públic ve ajudant moral i materialment a les Cambres i a la seva acció social, i és precís demostrar la confiança que aquests organismes tenen dipositada en el Govern.

Dedica després un salut, primerament, al senyor Calvet i al senyor Amengual, de la Cambra de Barcelona, que treballen constantment per la prosperitat de tots els actes en que han tingut intervenció les Cambres i fa extensiva la salutació al ministre de Foment, al director de Comerç i al rei.

El ministre de Foment saluda als assamblèstes, en nom del Govern i del rei.

Sempre—diu el senyor Villanueva—he tingut gran simpatía per aquestes institucions que simbolitzen i representen el desenrotllament dels interessos del país.

El senyor Montero Ríos creá les Cambres de Comerç en 1886 amb certa desconfiança, perque en el preámbul del Decrét déia qué ignorava si omplirien els fins per a ques creaven. Avui, aquestes, afortunadament, han arribat a tot el seu desenrotllo, car en el passat any el tráfec fou tan important que la nota característica ha sigut l'escassesa de material ferroviari per als transports, augmentant considerablement la recaudació símbol revelador del progrés.

Invito a treballar a tots, per a bé del país, car no hi haurá Govern que les abandoni, per patriotisme, i aixís podrem conseguir, amb l'ajuda dels homes de bona voluntat, que nostra patria brilli amb els esplendors de passats temps. (Grans aplaudiments).

Ha termenat el seu discurs el ministre de Foment declarant oberta l'Assamblea i se ha aixecat la sessió a dos quarts de sis.

Arribada d'un ministre

Palmes. — Ha arribat el que fou ministre d'Estat en México, quan presidía en Madero.

Pensa establir-se en França.

El senyor Villanueva

El ministre de Foment es mostrava extraury dels termes en que li han telegrafiat els ferrolans.

L'assassinat den Peñasco

Puertollano. — Cándid Pérez s'ha presentat, declarant-se autor de l'assassinat Peñasco, dient que ho matá en Sánchez d'un tir d'escopeta.

El senyoret Rosales va oferir 3.000 duros als assassins, donant-lis el día del crim, pel matí, 65 céntims, per la nit 2 pesetes i al día seguent 5 pesetes.

Rosales ha desaparegut.

Després Rosales s'ha presentat a les autoritats, defenint-lo la guarda civil.

Declará que's presentava en vista de les acusacions que li feia la Premsa.

Solució d'una vga

Els obrers dels tallers de Zafra entrarán demá al treball, creient-se's solucionará avui el conflicte.

Els ferroviaris segueixen en la mateixa actitut. Han arribat 200 civils.

Els obrers de Riotinto es neguen a carregar els vagons de coure. Els maquinistes els secunden.

S'espera que'l governador vagi a les mines.

Alguns periódics han exagerat el conflicte dels ferroviaris de Zafra. Es creu que's sZolucionará aviat la vaga.

El quadre de Van-der-Goes

En la sessió que celebrará demá l'Ajuntament de Madrid se proposará que's destinin dos mil pessetes amb càrrec al capítul d'imprevistos per a la suscripció oberta per a rescatar el quadre de Van der Goes.

La presidencia del Congrés

Apropant-se la data de la reobertura de les Corts, torna a suscitar-se l'actualitat de la provisió de la presidencia del Congrés.

S'afirma que no s'ha desistit de l'idea de que sigui president el senyor Azcárate, consultant aquest previament a la minoría republicano-socialista.

En tal cas sería secretari de la Cambra el senyor Salvatella.

Parlant-se d'això en els circols polítics, se recordava que en les anteriors Corts conservadores fou elegit vice-president el senyor Azcárate i que arribá a presidir algunes sessions.

Firma del rei

Avui ha firmat el rei els seguents decrets del ministeri de Marina:

Disposant que passi a la reserva, amb l'empleu de contralmirall, el capità de vaixell don Angel Carlier.

Concedint la gran creu del Mèrit Naval al capità de nau don Joan Guardiola.

Modificant l'article novè del Reglament del cos d'auxiliars d'oficines de l'Armada.

Una selvatjada

Pontevedra.—El guarda d'una finca del poble de Salcedo sortí anit armat d'una escopeta a recórrer plantacions. Vegé un bultu i disparà, matant a un propietari que regava tranquilament els seus horts. El mort ha deixat dotze fills.

Conveni sobre bombardeig

El govern espanyol s'ha adherit a la convenció sobre bombardeixos per forces navals en temps de guerra, firmat en La Haya a 18 d'Octubre de 1907.

El Consell d'Instrucció pública.- Abans de la reunió

A les quatre començaren a arribar vocals del Consell d'Instrucció pública per a la reunió d'aquest cos consultiu que ha de tractar de la consulta elevada pel Govern sobre la ensenyança del Catecisme en les escols.

Fins ara han arribat els senyors Rodríguez de la Borbolla, Bergamín, Allendesalazar, Rodríguez Marín, Labra, Echegaray, marqués de Pidal, marqués de Retortillo, Azcárate, Gómez Baquero, el bisbe de Madrid, La Cierva, Gallego Díaz, Cortezo, Fernández Prida, donya Emilia Pardo Bazán, Hinojosa, Rodríguez Carracido, Medrano, donya Carme Rojo, Calvo, Vincenti, Rosselló, Santamaría de Paredes, don Daniel López, don Amós Salvador, Cortazar, Lozano, Groizard (pare i fill), Mellado, Rodríguez San Pedro, Torroja, Conde i Luque, Bretón, Bugallal, don Alexandre Pidal, Calleja, don Lluis Giménez i Menendez Pidal.

Se discutirá'l vot particular del senyor Sanz Escartín i l'adició de donya Carme Rojo al vot particular del senyor Vincenti convertit en dictamen.

El senyor La Cierva manifestá que tindria que anarsen desseguida, per tenir que donar anunciada conferencia a l'Academia de Jurisprudencia.

De Guerra

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica avui l'ascens a capitá del primer tinent d'artilleria don Piu Planas Rodés.

També publica una Reial ordre resolent que els individus de congregacions religioses que pel nombre que hagin obtingut en el sorteig de son reemplaç pertenecixin a cossos de instrucció, no están obligats a incorporar-se a les missions durant els tres anys que permanecin en primera situació del servei actiu i que l'Estat no abonará cap gasto de viatges quan aquests recrutes tinguin que incorporar-se a misions.

El gasto ho pagarán les congregacions religioses a que pertenexin.

Més de l'Assamblea de les Cambres de Comerç

Al palau de la Borsa es reuniren els assamblèstes de les Cambres de Comerç.

S'aprovà la ponencia sobre l'acció económica d'Espanya a França.

A la tarde se reuniren novament els assamblèstes i s'aprovà el dictamen sobre la reforma del reglament de contribució industrial en el sentit de que'l projecte del senyor Navarro Reverter sigui llei i comenci a regir en 1914.

Intervingueren en la discusió els senyors Sedó, Caminero, Amengual, Lafite i Pumariaga.

Després se sospengué la sessió.

El nunci a Madrit.-cerimonies palatines

A dos quarts de dotze han format en la Plaça de l'Armeria les forces que donen guarda al Palau, esperant la comitiva del Nunci de S. S., que ha arribat a les 11'45.

Precedits dels batidors de l'escolta reial hi figuraven el cotxe de la Corona ducal, que tenava de respecte; el de Xifra, qué portava a monsenyor Soluri, auditor de Nunciatura i al senyor Abad, secretari de la Nunciatura; la carroça de gran gala, en que venien el nou Nunci de S. S. i el primer introductor d'ambaixadors, comte de Pié de Concha; i per últim un piquet de l'escolta reial.

A l'entrar la comitiva en la Plaça de l'Armeria la música ha executat la Marxa Reial.

En l'escala de Palau esperaven al Nunci quatre gentils-homes i un piquet d'alabarders, amb sa banda, que ha tocat la Marxa Pontificia de Gounod.

En el saló del trono hi havia'l rei, vestint d'uniforme de cavalleria, ostentant condecoracions pontificies, el Govern en pló, d'uniforme, i els grans d'Espanya que son gentils-homes.

A l'arribar al saló del trono l'introductor d'ambaixadors ha demanat la venia del rei, qui li ha concedit, i desseguida'l Nunci se ha acosat a les grades del trono i ha donat lectura al seguent discurs:

«Senyor:

Molt honrós me és i sumament plaent posar a les reials mans de V. M. católica les credencials amb que'l Summus Pontifex Pius X s'ha dignat nomenar-me'l seu representant prop de V. M. i el seu Govern i poder expressar els paternals sentiments de predilecció que S. S. té per a V. M., la sev auguista consort i tota la reial familia.

Son ben conegudes de V. M. les idees salvadores del Pare comú dels fidels. Collocant sobre totes les passions i interessos humans, en la regió serena de la justicia i la caritat cristiana, res més desitja que'l benestar i engrandiment de les nacions inculcant sense cessar als pobles els seus devers de respecte, acatament i fidelitat envers els governants, i mostrant als Estats el camí que porta la pau dels esperits, a la concordia dels ciutadans i a la benaurança de la societat.

Aquest ministeri de pau i armonia, confiat ara a la cura de la meva humil persona, espero que, mercés al vostre gran amor envers l'Iglesia i envers Espanya, tindrá resultats satisfactoris per al meu august sobirá, per a V. M. i per a tota aquesta amabilíssima nació.

En quant a mi, que he sigut sempre admirador i amant del gloriós poble espanyol, puc assegurar que no perdonaré cap esforç a fi de que les bones relacions entre la Santa Seu i el Govern de V. M. s'estrenyin amb vincles cada día més cordials i amistosos.

Unint els meus desitjs als del Sant Pare, faig fervents vots per la preuada vida i prósper regnat de V. M. la reina mare i de tota la familia reial i per aquell alt grau de grandesa i poder a que creo destinado per la Providencia divina l'amanissima nació espanyola.»

El rei ha contestat:

«La satisfacció amb que rebo els Breus apostólics que us acrediten com representant de S. S. Pius X en aquesta Cort, augmenta a l'escoltar els termes amb que havéu encertat a expressar els sentiments paternals del Summus Pontifex a la meva persona i d'amorosa solicitut per al pais els destins del qual ha posat al meu càrrec el Totpoderós.

Animat del filial respecte a la Seu Romana que tradicionalment ha inspirat als meus predecessors, m'he sentit sempre confortat amb la certitut de que per a assegurar al meu poble la pau dels ánims i la concordia, que és fonament de la prosperitat dels Estats, no m faltará l'incontrastable ajuda d'aquell que, Vicari de Jesuerist en la terra, s'eleva sobre les passions i'ls interessos humans, vessant sobre ella'ls efectes de la seva espiritual autoritat.

A prosseguir tal obra en aquesta nació veniu avui, senyor Nunci, i de la designació amb que haveu sigut honrat me'n congratulo singularment per les distingides qualitats que us adornen no menys que per l'afecte a Espanya que'n vostres paraules resplandeix.

Per tota mena de raons haveu de trobar aquí'l meu concurs i el del meu govern, i us prego que al fer-ho avinent a l'August Pontifex, li trasmeteu'ls fervents vots que la meva estimada mare, tota la familia reial i tota la católica Espanya, fan ánb mi per a que la Divina Providencia conservi dilatats anys la preuada vida del Sant Pare per a be de la cristiandat i esplendor de l'Iglesia.»

Informació de l'estranger

Nou ambaixador

París. — Don Manuel Laínez ha sigut nomenat ambaixador de l'Argentina a França i Italia.

Don Carles Salas ha sigut nomenat per a igual càrrec a Anglaterra i Alemanya.

El projecte del Codi Civil

París. — El Congrés s'ha reunit en legislatura extraordinaria per a discutir el projecte del Codi Civil, esmenat pel Senat.

Funerals per al rei Jordi

París. — Aquest matí s'han celebrat a la Catedral, solemnes funerals per al rei Jordi.

El metropolitá d'Atenes ha pronunciat una sentida oració fúnebre.

Després s'ha organitzat la comitiva fúnebre que ha desfilat per mig d'una gran gentada, dirigint-se a l'estació de Larissa, i des de allí al castell de Tatoi, ont ha tingut lloc l'inhumació del cadavre.

El senyor Villaurrutia

París. — El nou ambaixador d'Espanya, senyor Villarrutia, presentará demá les seves cartes credencials a M. Poincaré.

La Caixa Nacional d'Estalvis

París. — Les imposicions a la Caixa Nacional d'Estalvis han arribat a la xifra de 65 milions de francs.

La major part d'imposicions han sigut fetes per la classe obrera.

La banda trágica

París. — «Le Journal» diu que, havent sentit dir un dels guardes de la presó un en Callemin que en Deybler no guillotinaría a cap dels quatre condemnats a mort en el procés de la banda trágica, es va ordenar la práctica d'un minuciós registre en les cel·les que ocupen els condemnats, havent-se'ls trobat entre els doblecs de les robes una quantitat de cianur suficient per a matar a 50 persones.

Un aviador mort

París. — Un aeroptá que procedía de Reims, pilotat pel sargent d'artilleria Phanroux, ha perdut l'equilibri, caient des de regular alçada, a conseqüencia d'una falsa maniobra a l'intentar l'aterrissatge.

En Phanroux ha resultat amb greus ferides, morint al cap de poca estona.

Banquet

París. — El senador M. Mascourand ha ofert avui un esmorzar en honor de la Cambra de Comerç Espanyola, de París.

L'ápat ha tingut per objecte preparar el viatge a Madrid del Comité que presideix M. Mascouraud.

Temporal

París. — El sub-marí «Turquoise», que's dirigía a Bizerta, ha corregut un gran temporal. Una onada s'endugué set homes, desaparegut-ne cinc, entre ells un tinent de navili.

La revisió encarregada

París. — Mr. Wilson i la comissió de la Cambra de Representants encarregada de elaborar la revisió aranzelaria han acordat eximir de tot dret l'introducció de llanes.

L'exportació de minerals marroquins

París. — El subsecretari de Negocis estrangers, Von Zimmermann, informant davant de la comissió de pressupostos del Reichstag, ha declarat que Alemanya no permetrá l'exportació de minerals marroquins menires no estiguin en vigor el reglament relatiu a les mines del Marroc, assumpte del que'l departament d'Estat s'ocuparà amb tota activitat.

Del tractat franco-espanyol

París. — La comissió mixta de delimitació prevista en l'article quart del tractat franco-espanyol sobre'l Marroc, ha quedat constituida pels senyors seguents:

Per part de França: el capitá Chedeville, quefe de la delegació; els capitans Noël, Perrier i Vernier, l'oficial d'informes del Marroc occidental, M. Gascuel i l'oficial intérprete M. Sicard.

Per part d'Espanya: el comandant d'Estat Major, quefe de la delegació; els capitans Loigorri, César Voyer i Manuel Seguillo; Marina designar el quint membre.

La comissió començará'ls seus treballs pel Garb i per la banda del Muluya al mateix temps.

Se reunirá cap al 15 d'aquest mes a Larache.

Globo dirigible

París.—HHa arribat un dirigible «Zeppelina», procedent del parc aerostàtic de de Frescati, conduint tres oficials alemanys, que aterritzà aquí aquesta tarde a causa d'una avería en el motor. Descendí en el camp.

La guerra dels Balkans

La demostració Naval

París. — La demostració naval será molt breu. Les potencies se limitirán a mostrar ses respectius pabellons davant la costa montenegrina.

Si el seti de Scutari continúa, se establirá el bloqueig davant els dos ports que han sigut designats.

L'acte colectiu de les potencies

París. — L'acte col·lectiu de les potencies no produeix cap impressió a Colligne.

Els periódics de Viena diuen que s'ha sospés el bombardeig de Scutari durant breus hores.

Cap a les costes de Montenegro

París. — Els vaixells de guerra italians, austro-húngaros, anglesos i alemanys que participen en la demostració naval, han passat per a la costa montenegrina.

Agitació

París. — A Belgrade l'opinió pública se mostra agitadissima per l'actitut adoptada per les potencies

Assalt de Tarabosc

Cetinia. — Ahir tres batallons montenegrins varen assaltar la posició de Tarabosc.

Després d'encarnitzat combat es varen apoderar de dugues línies de trinxeres entorn de les fortaleses.

Les pérdues montenegrines son 200, entre morts i ferits.

Segueix el bombeig de les fortaleses enemigues.

La frontera turco búlgara

Londres. — Bulgaria, Turquía i les grans potencies han arribat a un acord oficiós respecte de la línia de la frontera turco-búlgara.

Detalls de l'atac a Tarabosc

Cetinia.—Veusaquí alguns detalls de l'atac a les posicions de Tarabosch:

Doscents montenegrins, proveits de bombes de mà, varen avansar resoltament, enfilant-se per la muntanya, sota'l terrible foc de l'enemic.

Els assaltants varen tallar la xarxa de fil-ferro que rodejava les posicions turques i varen arribar fins a establir contacte amb l'enemic, sobre'l que varen tirar nombroses bombes. Els 200 montenegrins varen sucumbir tots, peró varen obrir el camí a l'infantería, que va donar una terrible cárrega aprofitant el moment de confusió produit per l'explosió de les bombes.

Els turcs varen resistir lluitant-se un sagnant combat, cos a cos, que va durar una hora, acabant amb la victoria dels montenegrins, que's varen apoderar de les posicions de Tarabosch.

Les baixes turques son molt nombroses.

Les dels montenegrins son 300, entre morts i ferits.

DARRERA HORA

Madrid 4; de 1 a 3 matinada

En Sol descontent

Al saló de conferencia s'afirma que'l senyor Sol i Ortega está descontent per no haver-se realitzat l'unió dels republicans i que's proposa renunciar l'acta de Málaga.

S'afegia que si'l partit s'li oposés, en Sol accedaria a continuar essent diputat, amb la condició de figurar com diputat independent fent en aquest cas declaracions públiques.

Desmentit

El comte de Romanones ha desmentit que hi hagi cap disgust entre ell i el senyor Navarro Reverter, estant d'acord en tots els assumptes internacionals.

Incident franco-alemany?

París. — Es tem que la qüestió del globo «Zeppelin» que ha aterrisat al campament de la población francesa de Luneville doná lloc a un incident franco-alemany.

A l'aterriçar maniobrá un esquadró de cavalleria francés.

Es diu que es respostes fetes pels oficials alemanys que tripulaven el dirigible han estat evasives, fent-se sospitosos.

S'ha telegrafiat a l'ambaixada francesa, a Berlín i al ministre de la Guerra alemanya.

El fet ha causat sensació.

Assamblea del comerç

S'ha celebrat la sessió inaugural de les Cambres de Comerç.

Hi ha hagut discussions apassionades. Al discutir-se'l dictamen sobre reforma del reglament de la contribució industrial, s'ha produit desacord i vius incidents.

El dictamen ha sigut aprovat.

En Lopez-Ballesteros substituit

S'afirma que aviat deixará'l senyor López-Ballesteros la direcció d'«El Imparcial», encarregant-se de la matexa'l senyor Gómez Carrillo.

PUBLICACIONS

«Novedades». — Hem rebut el número 11, d'aquesta important Revista-Saló, que's publica mensualment en la nostra ciutat, la redacció de la qual está domiciliada a la Rambla de les Flors, 20.

La seva presentació, pulcra i elegant per demés, la col·loca al nivell de les millors revistes similars que's publiquen a l'estranger. Aquest número conté diverses fotografies i gravats referents a la moda en el vestir, el pentinat, les sabates, etc., etc., a més d'alguns articles i poesies interessants, lo que fa que tot plegat resulti una revista digna d'ésser consultada per la dóna.

Hem rebut un exemplar del poema «Castilla», original de don J. Socías Aldupe llegit pel seu autor en la Casa d'América.

«Geografía General de Catalunya. — Hem rebut els quaderns 223, 224 i 225 d'aquesta meritíssima obra que amb sorprenent èxit publica la casa editorial Albert Martín, de Barcelona.

INFORMACIO DE BARCELONA

L'Academia d'Higiene de Catalunya, celebrarà sessió ordinaria el divendres día 4 del corrent, a dos quarts de deu de la nit. El soci Fr. García Alsina desenrotllarà el tema «Educació física. Mètode elèctric-científic.»

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32 Especialitat en camises a mida.

Els individus del Somatent de Sans-Hostafrancs desitjosos de correspondrer a l'apreci i estimació del seu digne cabo de districte don Eduard Sória, han acordat obsequiar-lo amb un gran banquet en el restaurant de la Font del Gat, quin acte tindrà efecte el pròxim diumenge, día 6, a la una de la tarde.

Aquesta nit, a les deu, en el Centre Excursionista de Catalunya, se celebrarà la vetllada necrològica en honor del malaguanyat poeta don Francesc Ubach i Vinyeta, digne president que fou del Centre.

—Exposició Internacional de Barcelona. Janer a abril 1913. Turó-Park. Secretaría, Rambla Catalunya, 60. Teléfon, 233.

La Junta Directiva de la Societat Espero Katalana, ha quedat constituída en la següent forma: president, don Carles Urbez; vicepresident, doctor don Ramón Bartomeu; secretari, don Josep Llorac; vice-secretari, don Salvador Alsina; tresorer, don Pere Riera; bibliotecari, don Baldomer Anglada; vocals, don August Folgar, don Josep María Segura i don Josep Monyonell.

—Fumeu paper CLAC. Es car, peró bó.

Relació dels objectes trovats en els cotxes de «Los tranvías de Barcelona», Societat Anònima «Companyía General» i «Tranvías de San Andrés y Excursiones», durant el mes de març darrer, estant a disposició, en les oficines corresponents, dels que acreditin esser-ne posseidors:

20 paraigües, 14 moneders, 8 parells de guants, 6 bastons, 5 llibres, 5 mocadors, 4 bruses, 2 quantitats en metàlic, 2 imperdibles, 2 retrats, 2 bufandes, 2 petaques, 2 boàs per a noia, 2 nuves per a senyora, una pell per al coll, una caixa contenint savó, una ermilla, una mantellina, un vel, un mangot per a senyora, una arrecada, un parell de lentes, una gorra per a noia, una joguina, una ombrella, una boquilla, una làmpara, un corte de tela, un encenedor, un paquet contenint plom, un paquet contenint café.

—El Saló d'Autos, TURO PARK, trobà el favor de l'alta societat i diariament reuneixen en ell els membrés de lés famílies més aristocràtiques de Barcelona. Divendres, 4 d'abril, concert en el que cantarà del seu escullit repertori la cèlebre senyoreta Nuria Marsal. Entrada, 50 cèntims.

Durant el mes de març, la Caixa de Pensions per a Vellesa i d'Estalvi, ha rebut per imposicions la quantitat de 918 mil 371 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 627,735 pessetes, havent obert mil 350 llibretes noves.

—El desequilibri, nirvis, la neurastenia, histerisme, debilitat, anemia i desordres de la nutrició se curen amb el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

Avui a dos quarts de nou de la nit se celebrará en el Centre Regional Valenciá, Aragó, 270, principal, una hermosa festa en la qual pendrán part distingides artistes, baix l'encertada direcció del conegut mestre senyor Aragón.

Avui, a dos quarts de deu de la nit, don Manuel de Montoliu donará una conferencia en l'Ateneu Barcelonés, la segona del tema: «El Pseudo Febrer. Un cas de falsificació literaria».

S'ha expedit el següent telegrama, dirigit al president del Consell de ministres:

«La Cámara oficial Propiedad Urbana Barcelona, ruega encarecidamente V. E. interponga su valiosa influencia para que no prospere el proyecto de abastecimiento de aguas aprobado por Ayuntamiento ya que después de un estudio detenido puede considerarse como altamente perjudicial a los intereses no sólo de los vecinos, si que también para el propio Ayuntamiento.

Presidente, Duque de Solferino. Secretario General, José Mª Brugada.»

L'il·lustre filóleg, don Pompeu Fabra, donará una conferencia sobre les «Normes Ortográfiques», el próxim dissabte a les deu de la nit, en l'«Ateneu Enciclopédic Popular».

Dita conferencia forma part del cicle de conferencies organitzat per la secció de Literatura i Belles Arts.

El número que publica avui el popular setmanari «L'Esquella de la Torratxa», es a dos tintes.

El sumari és el següent:

«Símbols primaverals», per P. Bertrana; «La capelleta», (tercer article i últim), per Diego Ruiz; «Un conflicte serio», per A. March; «Rescatem el Van-der-Goes», per Yorich; «La penya dels decidits», per Xanau; Glosari sobre «L'Illa blanca», per Xanau, i les seccions, Notes d'art, Musicals, Deportives, Teló enlaire, Esquellots, etc.

Els dibuixos son d'Angoletta, Apa, Picarol, Tot i B. C.

El próxim número de «L'Esquella» será el que dirigit per en Julí Vallmitjana va dedicat als «Barris baixos de Barcelona», tindrá trenta dugues págines, i valdrá vint cèntims.

Demá, dissabte, es reunirá en sessió general la Societat Barcelonesa d'Amics de l'Instrucció en el seu local social Plaça Santa Agna, 4, desenrotllant abans el Dr. Amadou la seva interesant conferencia «El problema nacional a la llum de la Genética».

L'acte será públic.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui divendres no hi hà funció. Dissabte 8.ª d'abonament amb «Sansone e Dalila». Diumenge tarde «Aida» Nit «Madama Buterfly». En assaig «Ero y Leandro» del mestre «Mancinelli». Se despatxa en Comptaduría.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui a un quart de deu vespre: Primer: «De pesca», Según: Debut com a actriu cómica de

MERCE RAMOS

amb el diàleg dels germans Quintero «Sangre gorda» i Tercer: La aplaudidíssima comedia en dos actes d'actualitat

Servicio obligatorio

Demà dissabte estrena de la comedi en dos actes de grandiós éxit de Manel Linares Rivas «Camino adelante». Diumenge tarde i nit grandiosa funció. «Servicio obligatorio». «Sangre gorda» i «Camino adelante» Se despatxa en Comptaduría.

TEATRE TIVOLI. — Avui divendres eminents atraccions, entre elles, RAQUEL MELLER últimes funcions, Fel-licoles sensacionals, Tarde a les cinc. Nit a dos quarts de deu. Preus baratíssims, Entrada 30 cèntims. Aviat, «La telegrafía sense fils», «Esperiment científic» «Res de trampes ni de trucs». «Experimentos a tota llum» «La revolució de la Ciencia».

Teatre Novetats

Gran Companyía del Teatre de la Sarçuela de Madrid. Avui divendres tarde a les 5, Matiné extraordinari a preus económics, En vista del grandiós èxit alcançat ahir pels aplaudits artistes Senyoreta Mercé Salas, tenor Vercher, baríton Real, baix Macià i demés se repetirà la ópera en tres actes

MARINA

Nit, a un quart de deu. Primer «La hija del mar». Según: L'éxit mès gran

¡Si yo fuera rey...!

riquíssima presentació, hermosa sastrería, cinc decoracions noves, augment d'orquestra, gran comparsería, etc etc. Demà dissabte, nit, represa de la sarçuela de gran espectacle «La Manzana de oro» i «Si yo fuera rey».—Diumenge, tarde i nit, grans funcions. «¡Si yo fuera rey...!» Se despatxa en Comptaduría.

Teatre de Catalunya (Eldorado)

Gran Companyia cómico-lírica dirigida per Pep Angeles i el mestre Juliá Vivas. Divendres Nit a les nou Primer «Los cadetes de la reina». Según «El arroyo». Tercer

Las musas latinas

Dissabte estrena «El gitanillo». Aviat les estrenes «Las mocitas del barrio». «El principe Pío» i el sainet líric Valencià den Pep Angeles «El Motiló» Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Nou

Avui divendres. tarde, no hi hà funció. Nit a un quarts de deu. Entrada 55. Primer «El amigo de papá». Segon: Estrena «El coronel Castañòn», vaudeville en dos actes de gran éxit a Madrid. Tercer: «La veda del amor». Dimécres, Benefici de Lola Arellano, Se despatxa en Comptaduría.

Gran Teatre Espanyol

En vista del colossal éxit obtingut pel notable artista JOSEP VICO, se ha conseguit que dongui un número reduit de funcions, essent la primera el dissabte, 5 Abril, amb la hermosa obra den Zorrilla.

TRAIDOR, INCONFESO Y MARTIR

fent Josep Vico el paper que tant justos elogis valgué a son pare don Antoni. Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Apol

::::: GRAN ACONTEIXEMENT :::::

Tourné per Espanya de les atraccions més notables del

Teatre Japonés

Avui divendres 4 Abril. Tarde a les 5. Nit a les deu. Detalls per cartells. Se despatxa en Comptaduría i Comte Asalt, 108.

Teatre Soriano

Companyia Capsir, Directors; Vega i Puchades. Totes les tardes a les 4, a les 5 i a les 6, Sessions populars a 10 cèntims la entrada i 25 la butaca numerada, Per les nits fitxarse bé. Funció sencera, una pesseta butaca de preferencia, i 85 cèntims la de platea. Avui divendres, tarde no hi há funció per a donar lloc al assaig general de «La Horda» que s'estrenarà demà dissabte. Nit a un quart de deu. Entrada 30 cèntims. Primer: «Cabeza de turco». Según: Última de «El diablo en coche» 2 actes. Tercer: Reproducció d'«El Banderín de la 4.ª». Immediatament «Los apaches de París» i «¡Si yo fuera rey...»

Teatre Cómic

Temporada d'estiu. **Ursula López**

FRONTO COMTAL

Dos grans partits per a avui a les quatre i quart.

ROJOS: Ortiz, Blenner.
BLAUS: Anacabe, Carreras.
Entrada 1'50 ptes.

Saló de "Autos-Aeros - Ciclos,, i Sports

TURÓ PARK

Obert del 22 de març al 13 de abril de les 10 del matí fins les 7 de la tarde. Agafeu ferrocarril de Sarriá a Bonanova. Entrada 50 cèntims. Dies de Moda, 2 pessetes, Tots els dies conçerts amb orquestra i amb artistes de primer ordre. Música clàssica, demostracions, conferencies diaries pel professor Naudin, de París. del telégraf i teléfon sense fils. Avui divendres 4 Abril. Concert amb la coneguda tiple senyoreta Nuria Marsal.

Concerts

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert. Restaurant Parisièn

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL» Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Varietés».

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran éxit de tota la Troupe.

La Gran Peña Music-Hall Sant Pau, 83 Telèfon 3068

Tots els dies tarde a dos quarts de quatre i nit a dos quarts de deu. Concerts per la Companyía varietés i grans espectacles de regal.

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui divendres, hermós programa de pellicoles i

5 Colossals Atraccions, 5

«Fery» notabilíssim ventriloc, comiat. «The Gustinos barristes excéntrics, comiat. Los Ivanowich». malabaristes únics en son genre «Germanes Gómez» alambristes. «Germanes Gómez» acróbates, «Germanes Gómez» cançonetistes. «Germanes Gómez» ballarines. Nit gran funció en honor i comiat de les ovacionades artistes

Germanes Gómez

les quals executaràn lo mes difícil hermós de son repertori en l'alambre, acróbates, cant i ball, Demà dos colossals debuts

Los Harturs

únics artistes en son genre, comedies, entremessos, cant i ball presentació única elegancia sens igual. Altre important debut

La Gazela

única artista estranjera que executa sens igual els balls espanyols.

SANT PAU, 85 **DIANA CINES** ARIBAU, 4 **ROYAL**

Entrada general. . . . . 10 cèntims,
Preferencia. . . . . 20 »

Avui divendres. Día de Moda, Estrenes. «El corazón no olvida», 525 m. «La muchacha del faro». «El despertador». Exit Nordisk «Remordimientos» 950 m. «Zazá» 650 Pathé. Succés «Los dos maquinistas» 800 Cines, Ultim día «El Himno de la vida» 600 Milano. «Revista Pathé n.º 212» i altres varies. Demà dissabte Grandioses estrenes entre altres «Error Judicial» 725 m. Pathé. Diumenge grandiós programa amb una gran estrena de Gaumont.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissabtes menú corrent vegetariá.

Butlletí comercial

3 Abril de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'05	.....
— xec	27'45	.....	27'45
París, xec	8'65	.....	8'65
Madrid y plasses banca, a 8 d v.	....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A	87'25	.....	.....
— — — — B	85'05	.....	.....
— — — — C	84'95	.....	.....
— — — — D	84'40	.....	.....
— — — — E	84'30	.....	.....
— — — — F	84'25	.....	.....
— — — — G. H.	88'	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A	101'45	.....	.....
— — — — B	101'10	.....	.....
— — — — C	101'05	.....	.....
— — — — D	101'	.....	.....
— — — — E	100'95	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A	93'40	.....	.....
— — — — B	.....	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Títulos Deute n. 1903-4-5	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	95'12	95'	95'25
— — — 1907	.....	95'	95'25
— — — 1910	.....	.....	.....
— — — 1912	.....	92'50	93'
— — Maig 1899, Ensxe.	84'75	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908	93'25	93'15	93'35
— — Mun. de Sarrià	.....	.....	.....
Emprèstit Diputació Prov.	.....	101'50	102'
Fort de Melilla y Xa arines	.....	107'25	107'75

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	76'	.....	.....
— Villalba a Segovia	93'85	93'75	94'
— esp. Alm. Val. Tar	93'75	93'65	93'85
— Osca a Pr.ª, alt. lín.	.....	92'75	93'
Mines Sant Joan Abadeses	.....	79'50	79'75
Tarragona a Barc. y Fransa	56'12	55'	55'25
Madrid, Sarag. Alic., serie A	.....	105'	105'50
— — — B	102'25	102'50	102'75
— — — C	92'75	92'50	92'75
— — — D	92'75	93'	93'
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	54'75	55'25	.....
Alm. Val. y Tarrag., no adhet.	.....	60'50	61'
— — adheridas	.....	75'75	76'
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880	.....	48'50	48'75
— — — 1883	.....	48'50	48'75
— — serie G y H.	.....	76'50	77'
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port. serie 1.ª	.....	101'50	102'
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	91'50	92'
— — totsels cent. impars	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	103'	103'50
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies	.....	95'50	96'
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	93'50	94'
— Barc. Elec.	.....	97'	97'50
— —	.....	89'	89'75
Companyia Transatlántica	.....	93'50	94'
Canal d'Urgell	.....	79'	79'50
Soc. Gen. Aigües Barc.	78'50	.....	.....
— — —	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines	101'00	100'75	101'25
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	94'	94'50
Port de Barcelona, em. 1905	.....	.....	.....
— — — 1908	.....	.....	.....
— — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — — 1910	.....	.....	.....
— — — 1911	.....	.....	.....
— — — 1912	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre	.....	91'25	91'75
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	97'25	97'75
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	98'75	99'25
Siemens Schuckert, Ind. El. c.	.....	98'75	99'25
Societat Valenciana Elec	.....	100'50	101'
Navegació y Industria	.....	92'	92'50
Societat Carbons de Berga	.....	95'25	95'75

Accions

	Oper	Diner	Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crédit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalització Ebre	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Rambla del Mitj, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes	.....	83'57
Alcants,ídem	101'60	101'70
Nords,ídem	104'00	103'80
Orenses,ídem	.....	28'00
Colonials,ídem	.....	.....
Andalusos,ídem	.....	63'05
Cotons	N/D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes pròxim	.....	83'37
Alacants,ídem	101'45	101'60
Nords,ídem	103'30	103'15
Orenses,ídem	.....	27'00
Colonials,ídem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	64'65
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	8'30	p. 100
Isabels	11'20	—
Unsos	8'30	—
Or de quatre duros	8'05	—
Or de un y dos duros	7'20	—
Dollars	11'20	—
Lliures esterlines	27'20	ptes.
Francs	8'30	p. 100
Marcs	132'50	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	83'25
— 15 de mes	83'50
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	100'90
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	452'
Accions Tabacalera	292'
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	68'
— ordinaries	12'50
— obligacions	.....
Francs	109'30
Lliures	27'30

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 3 *de abril*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª	Avui 3.ª	Avui Tanca
Disponible	6'99	.....	.....	6'99	.....
Mars-Abril	6'74	.....	.....	.....	6'73
Abril-Maig	6'73	.....	.....	.....	6'72
Maig-Juny	6'73	6'70	6'71	6'70	6'72
Juny-Juliol	6'70	.....	.....	.....	6'69
Juliol-Agost	6'64	6'62	6'63	6'62	6'63
Agost-Setembre	6'53	6'50	.....	.....	6'51
Setembre-Octubre	6'37	.....	.....	.....	6'37
Octubre-Novembre	6'28	6'25	6'26	6'25	6'27
Novembre-Desembre	6'24	.....	.....	.....	6'24
Desembre-Janer	6'23	.....	.....	.....	6'22
Janer-Febrer	6'22	6'20	6'20	6'19	6'21
Febrer-Mars	6'23	.....	.....	.....	6'22

ALEXANDRIA, 3 *de abril*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Maig	10'12	10'09	10'08
Juliol	10'17	N.	10'13

NOVA YORK, 3 *abril*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª	Avui Tanca
Disponible	12'60	.....	.....	12'60
Abril	12'35	.....	.....	12'35
Maig	12'28	12'28	12'29	12'15
Juliol	12'12	12'13	12'13	12'09
Agost	12'01	.....	.....	11'95
Setembre	11'64	.....	.....	11'61
Octubre	11'58	11'59	11'56	11'54
Desembre	11'58	.....	.....	11'57
Gener	11'55	11'58	11'56	11'54

NOVA-ORLEANS, 3 *de abril*

	Anterior Tanca	Avui 2.ª	Avui Tanca
Disponible	12'9/16	.....	12'9/16
Maig	12'51	12'53	12'46
Juliol	12'37	12'38	12'36
Agost	12'06	.....	12'12
Setembre	11'70	.....	11'68
Octubre	11'58	11'59	11'58
Desembre	11'63	11'64	11'60

Arribades als ports dels Estats-Units 14,000 bales en 1 dia, contra 21,000 de l'any anterior.

Preuscorrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	198 a 200	191 a 193	188 a 189
Altres ports	... a ...	189 a 191	186 a 188
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas	185 a 187	186 a 188	000 a 000
Altres ports	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

informació de la casa J. REMÁS

Dia 2 abril

Els 100 kilos, fora consumes

Andalús, nou	de 117'48 a 121'75	pessetes
Baix Aragó	de 165'25 a 182'70	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 160'70	—

Mercat en endencia a l'alsa

Estació del Bogatell: Existencia .... 2 vagons
— — Arribades .... 0 —

OLIS REFINATS

Encaixos de 5 bidons de 4 litros

Regia, extraverge	8'50	pessetes caixa
— Superfi	7'50	—
La Trompeta	6'50	—

CAFES Y SUCRES

informació de la casa EMILI GAISSERT Y CIA, *carrera Princesa, 62.*

HAVRE, 2 abril

Café (good average)	Obre	Tanca
Maig	73'75	73'50
Juliol	74'50	74'
Setembre	75'	75'50
Desembre	74'50	74'
Mars	74'50	74'

Sostingut.

NOVA-YORK, 2 abril

Café (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Maig	.....	11'75
Juliol	.....	11'85
Setembre	.....	11'90
Desembre	.....	12'10
	.....	12'15

Sostingut.

PARÍS, 2 abril

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Abril	31'75	31'87
4 Maig	32'37	32'50
Juliol-Agost	32'50	32'62
4 Octubre	32'37	32'62

Sostingut.

HAMBURG, 2 abril

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Abril	9'02	.....
Maig	10'05	.....
Agost	10'33	.....
Oct-Nov-Des	10'12	.....
Janer 1914	10'23	.....

Calma.

LONDRES 2 abril

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9 11 1/2	9/11 3/4
Agost	10/2	10/2 1/4

Sostingut.

HAVRE, 2 abril

Buenos Aires	Obre	Tanca
Gener	100'	100'

Calma.

HAMBURG, 2 abril

COURE	Obre	Tanca
Maig	136'75	.....
Setembre	137'50	.....

Sostingut.

HAVRE, 2 abril

Tellicherry	Obre	Tanca
Maig	54'50	.....
Septembre	56'25	.....
Desembre	57'	.....
Mars	57'75	.....

Calma.

Parts		Tanca
Juliol-Agost	43'12	43'25
3 Octubre	42'75	43'00

Sostingut.

DROGUES

informació de la casa VIUDA Y FILLS DE J. ROIG Y TRAVESSA, *Banys Antic Born, 1.*

Dia 2 abril

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació a mill de Barcelona, salvo variació

	Ferm
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 16/18 per 100 àzoe	33'00
Sulfat ferro cristallisat	6'00
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	.....
— — pols — 10 —	.....
— amònic 20/21 àzoe	42'50
Clorur potassa 80/82 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	25'50
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 1000 potassa pura	29'50
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	6'35
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	7'40
Superfosfat cals mineral 12/14 per 100 àcid fosfòric soluble	8'25
Superfosfa cal òssos 14/16 per 100	11'00
Escories Thomas 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 99/100 puresa	63'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	7'35
— — —20 — —	2'10
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	17'50

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 22. - BARCELONA

Negociem els cupons Interior i Amortitzable 4 %, Municipals, Obligacions Foment, Bergas, Cotxes-Autos i altres venciment primer abril, i desde dit día paguem el cupó n.º 19 de les Accions Foment d'Obres i Construccions a raó de 20 pessetes, lliures d'impost.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

Obsequi d'EL POBLE CATALÀ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjansant cupons.

El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les obres següents:

LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, *traducció catalana de* A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreríes, en suma, **5'20 pessetes.** Presentant aquest cupó a l'Administració d'*El Poble Català*, s'entregaràn per **1'50 ptes.**

SE NECESSITA UN CONSERGE - Per a més informes, C. N. R. Dte. IV, Bailen, 108, baixos, de nou a deu del vespre.

Gramofons i discs COMPRA, CANVI I LLOGUER New-Phono. - Ample, 35, Barcelona.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

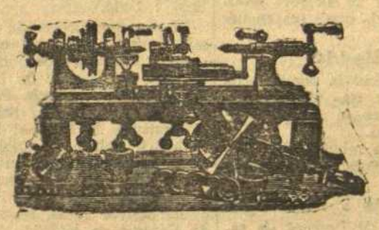

Fornitures, Eines, Llimes y Laminadors pera **Rellotgers, Platers y Gravadors**

Torns y útils de precisió **G. Boley** pera mecànics y rellotgers.

Rodes y pesses de recanvi pera tota classe de rellotges

Renovirin, líquit pera netejar amb rapidesa y economía els objectes d'or, plata y metall.

ENRIC CORTADA Baixada Sant Miquel, 5 Barcelona

MARIN -- OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETAS. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encàrregs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.

ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anual, en lloures, propietaris, industrials y comerciantes desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usufructs y parts indivises, y sobre generos, pianos y carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

Lampisteria de M. ALBIOL Lloguer de làmpares gas i electricitat —Vendes a plaços i al comptat.—Instalacions, reparacions PONENT, 42

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

Quan vagi vostè a estiuejar

No's descuidi'l **Caldo Maggi en cubets** o les **sopes Maggi en pastilles,** marca

CRUZ ESTRELLA

puix aquests productes li permetràn preparar en el camp, amb poques molesties, un perfecte caldo casolà o una sopa saborosa i nudritiva